

DARBININKAS

Vol. LXVI, Nr. 31
Rugpjūčio — August 7, 1981

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

IŠ LIETUVOS K.B. KRONIKOS NR. 46

Tardymai ir kratos

1980 sausio 29 suimant Anastazą Janulį, buvo sulaikyta ir kaišiadoriūtė Algina Suslavičiūtė. Ji buvo tardoma apie Anastazą Janulį, o sekančią dieną jos namai buvo iškrėsti, ieškant pagrindinio literatūros. Kratos metu buvo paimta daug religinio turinio knygelių, adresų knygutė ir kt. Po kratos Suslavičiūtė buvo išvežta į Vilnių. Čekistas Matulevičius reikalavo viską papasakoti apie Janulį. Iš tardymo grįžo tik vasario 1.

Iki Janulio teismo Suslavičiūtė dažnai buvo kviečiama telefonu į Vilniaus saugumą tardymams. (Pagal telefoninius iškviestumus niekada nereikia vykti į saugumą — Red. pastaba). Tardydamo čekistas Balčiūnas. Vieną kartą Kaišiadorių saugumo viršininkas kvietė Suslavičiūtę būti saugumo šnipe-informatore.

1980 rugpjūčio 24, grįžtant iš Šiluvos, Tytuvėnuose buvo sulaikytas Juozas Vasiliauskas, gyv. Šiauliuose, Lenino 165-16, jėga įstumtas į mašiną ir nuvežtas į štabą. Ten buvo tardomas, kodėl tą dieną atvykęs į Tytuvėnus; iš kur sužinojęs, kad bus atlaidai; ar pirmą kartą atvažiavęs į tuos atlaidus, su kokia priemone atvažiavo ir kiek žmonių atvažiavo kartu. Patikrinus dokumentus, Vasiliauską paleido.

1980 spalio 14 būrys KGB iškratė mažą Ados Urbonaitės butelį (Kaunas, Kapsų 108-2). Vakarop saugumiečiai trimis automašinomis išsivežė 5 maišus knygų bei rašomojo popieriaus

ir pačią Adą Urbonaitę. Tardymas užtruko iki 22 val.

Alfonsas Prakaitis, gyv. Panevėžyje, Purių 3-6a, š.m. rugpjūčio 24 su visa šeima nuosava mašina atvyko į Tytuvėnus dalyvauti maldingoje kelionėje į Šiluvą. Sūnui ir žmonai prisijungus prie eisenos, Prakaitis su septynių metų dukrele važiavo mašina. Pakelėje pavežė fotografą. Šis retkarčiais, išlipęs iš mašinos, filmavo eiseną. Pusiaukelėje, išlipus fotografui, prie mašinos priėjo keli milicininkai ir pareikalavo atiduoti teises ir raktus. Atsisakius tai padaryti, Prakaitis buvo jėga ištrauktas iš

savo mašinos ir kartu su septynmete dukrele įgrūstas į milicijos mašiną. Ten suimtajį smarkiai sumušė. Nuvežtas į Tytuvėnų milicijos skyrių, buvo tardomas. Po tardymo milicija liepė parašyti raštą, jog pats atidavė teises ir raktus. Panevėžyje Alfonsui Prakaičiui dėl sunkaus sumušimo buvo išduotas trims dienoms nedarbingumo lapelis.

Rugsėjo 3 Prakaitis gavo šaukimą atvykti į Raseinių VRS. Už pasipriešinimą milicijos pareigūnams grasino laisvės atėmimu. Galiausiai nubaudė pinigine bauda, išskaitant iš dviejų mėn. atlyginimo po 20 rub.

Dvasinis atgimimas Lietuvoje

Žemaičių Kalvarija
Per didžiuosius Marijos atlaidus Žemaičių Kalvarijoje išdalinta šv. Komunijos:

1966 m. — 6,944
1970 m. — 8,624
1977 m. — 12,511
1978 m. — 16,413
1979 m. — 20,250
1980 m. — 22,100

Š. m. minėtų atlaidų metu tikintieji paėmė daugiau nei 4,000 kortelių su pažadais laikytis abstinencijos arba blaivybės.

Miroslavas (Alytaus raj.)
1980 rugpjūčio 24, šv. Baltaramiejaus atlaidų metu, Miroslavė įvyko blaivybei propaguoti skirtas minėjimas. Pamaldų metu buvo pasakyti atitinkami pamokslai. Dauguma tikinčiųjų pasizadėjo nevertoti alkoholi-

nių gėrimų arba vartoti saikingai. Šventoriuje buvo atlikta antialkoholinė programa.

1980 gegužės 2 ant Jurgaičių piliakalnio (Šiaulių raj.) įvykusioje talkoje kalbėjo blaivybės entuziastai, kviesdami tiktininkus negerti alkoholinių gėrimų, stoti į kovą už blaivybę. Visi tiktininkai įsipareigojo būti blaivininkais.

1980 gegužės 2 ant Jurgaičių piliakalnio (Šiaulių raj.) įvykusioje talkoje kalbėjo blaivybės entuziastai, kviesdami tiktininkus negerti alkoholinių gėrimų, stoti į kovą už blaivybę. Visi tiktininkai įsipareigojo būti blaivininkais.

Daugelyje Lietuvos vietų jau baigia išnykti nesveikas paprotys — vaišinti laidotuvių dalyvius alkoholiniais gėrimais.

Pennsylvanijos gubernorius Dick Thornburgh paskelbia Pavertgų tautų savaitę. Ta proga jį aplankė Pennsylvanijos lietuvių atstovai. Nuotraukoje matome sekretorių Walter Baran, senatorių Michael O'Parke, Lietuvos vyčių Harrisburgo 146 kuopos narius ir Charles Bojanic, gubernatoriaus etninio komiteto pirmininką.

ANGLIJOS PRINCO VESTUVĖS

Liepos 29 visas pasaulis turėjo progos per televiziją stebėti Anglijos sosto įpėdinio princo Charles vestuves su Diana. Laikraštinių pavadinimu, tai buvo svarbiausios šio šimtmečio vestuvės. Iš karaliaus rūmų išvažiavo arklių traukiamos puošnios senoviškos karalių karietos su didžiausia palyda, kuri taip pat buvo apsirėngusi senoviškomis uniformomis. Karietos važiavo Londono gatvėmis į Šv. Pauliaus katedrą. Visos gatvės, kur važiavo ši karališka palyda, buvo išpuoštos, apgultos žmonių. Pačioje katedroje buvo 2600 svečių, jų tarpe daug princo, karalių, premjeru, prezidentu. Amerikos prezidentui atstova-

vo jo žmona Nancy Reagan. Katedroje giedojo du chorai, grojo simfoninis orkestras, trimčių orkestras.

Iš katedros grįžo jaunavedžiai pirmoje karietoje, skambant miesto varpam, žmonių miniomis triukšmingai sveikinant. Paskui jaunieji ir visa karališkoji šeima pasirodė Buckinghamo rūmų balkone. Prie rūmų susirinkusi didžiulė minia jiems sukėlė auringas ovacijas.

Pasinaudojant satelitais, visos vestuvės buvo rodomos tiesiai. Visus stebimo technikos pažangą, kad tuo pačiu metu įvykius gali stebėti visas pasaulis, dar

geriau gali matyti, nei tie, kurie ten stovėjo gatvėse.

Anglijai tai buvo jų didžiausia šventė, nes karališkoji šeima anglus jungia su jų didžiaja praeitimi, kada Anglija valdė beveik visą pasaulį. Puošnios senoviškos uniformos, puošnios karietos ir buvo tos praeities prisiminimas. Tai pakėlė anglų nuotaikas. Pasauliui buvo įdomu stebėti kaip kokį spalvingą ir puošnų spektaklį.

LIETUVOJE MIRĖ KUNIGAS

Liepos 16 Palangoje staiga mirė Atakavo klebonas kun. Kazimieras Viršila. Velionis buvo gimęs 1913 metais, kunigu įšventintas 1940. Palaidotas Atakave liepos 20.

JAV PAŠTAS NEPRIPAŽIŠTA PABALTIJO ANEKSIJOS

JAV LB visuomeninių reikalų taryba nuolat seka JAV valdinių įstaigų paklusimą Pabaltijo valstybių aneksijos į Sov. Sąjungą nepripažinimo politikai ir, iškilus reikalui, atitinkamai reaguoja. Malonu pranešti, kad naujai JAV pašto įstaigos išleistame Postal Bulletin ir toliau figūruoja visos trys Pabaltijo valstybės — Lietuva, Latvija ir Estija.

Taip pat tenka visuomenę painformuoti, kad š.m. birželio 18 Postal Bulletin pranešama apie įvykusius suvaržymus tarptautiniuose laiškuose ir pašto siuntose į "... Estiją, Latviją, Lietuvą ir Sov. Sąjungos socialistines respublikas". Pagal naują potvarkį šie dalykai bus įsileidžiami sąlyginai:

1. Knygos, laikraščiai, žurnalai, kita spausdinta medžiaga, bei rankraščiai, tačiau jų negali

būti daugiau kaip vienas egzempliorius, ir jie adresatam bus pristatomi juos pirma patikrinus atitinkamom valdinėm įstaigom;

2. Suvynioti daiktai, apimančieji mokslinę bei techninę nurodomąją medžiagą, į Sov. Sąjungą yra priimami be leidimo, kada yra siunčiami bibliotekų ar firmų ir gavėjais yra valdinės bibliotekos, institucijos ar įmonės, darbo unijos, mokslinės organizacijos ar sambūriai.

Draudžiami importuoti dalykai:

1. Literatūra, liečianti religiją;
2. Plastikos meno dirbiniai, susiję su religija;
3. Sov. Sąjungos ar užsienio valiuta, valdiniai bonai, loterijos bilietai, čekiai ar vertybiniai popieriai, skirti privatiem asmenim.

P.T.G.

ENCIKLIKA, PASMERKUSI DIKTATŪRĄ

Liepos 5 suėjo 50 metų nuo popiežiaus Pijaus XI enciklikos "Non habiamo bisogno" paskelbimo. Šia enciklika popiežius Pijus XI griežtai pasmerkė itališkojo fašizmo klaidas. Enciklika drauge su itališkuoju fašizmu pasmerkė ir kiekvieną kitą diktatūrinį režimą, kuris, suabsoliutindamas valstybės ir partijas valdžią, iš žmogaus ir šeimos atima pagrindines teises bei laisves.

"Valstybė, kuri pasisavina jaunąsias kartas nuo pat kūdi-

kystės ligi subrendimo, yra nusuderinama su katalikiškuoju mokslu. Tokia valstybė yra nusuderinama ne su prigimties teise" — rašė popiežius Pijus XI enciklikoj. Popiežius protestavo prieš vaikų ir jaunimo prievartinį surašymą į fašistines organizacijas...

Enciklika "Non habiamo bisogno" ir šiandien yra labai aktuali tuose kraštuose, kur diktatūriniai režimai savinasi neiečiamas žmogaus asmens ir šeimos teises.

BLAIVUS BALSAS APIE OKUPUOTĄ LIETUVĄ

Rugpjūčio 3 NEWSWEEK žurnalas išspausdino savo biuro v-ko Maskvoj Andrew Nagorski straipsnį, pavadintą "The View from Lithuania", kur ryšium su Lenkijoje pasibaigusio partijos kongresu pabrėžia, kad Lietuvos žmonės atidžiai seka Lenkijos iškvičiusi hereziniais Lenkijos žingsniais, nors ir žino, kad Lenkijos stiliaus atsinaujinimas Lietuvoj yra negalimas sapnas.

Autorius pabrėžia, kad Lietuva sudaro Sov. S-gai daug rūpesčio, nes jos partizanai priešinosi sovietų okupacijai nuo 1940 iki 1950 m. Ir šiandien, nežinrint sovietų represijų prieš lietuvius, gaustūs pagrindžio leidiniai protestuoja prieš viską — prieš invaziją į Afganistaną ir prieš vyriausybės potvarkius, įsakančius mokyti vaikus antros kalbos nuo pat pirmo skyriaus.

Prieš katalikus nukreipti vyriausybės veiksmai taip pat sudaro skaudulį. Vilniuj, turinčiam 500,000 gyventojų, ji leido atidaryti tik 10 bažnyčių. Prie universiteto esanti bažnyčia paversta mokslo muziejum. Kunigam draudžiama vaikus mokyti reli-

gijos. Veikia tik viena kunigų seminarija Kaune, kasmet išleidžianti apie 12 kunigų. Kandidatus į seminariją tikrina KGB. Nesanti jokia naujiena, kad mušėkos užpuldinėja kunigus ir juos sumuša, atrodo, su vyriausybės žinia.

Lietuviai jau senai atrado būdų apeiti sovietų draudimus. Tikintieji tarnautojai stengiasi dalyvauti mišiose ten, kur jų niekas nepažįsta. Bažnyčia vadovauja mažai pagrindžio seminarijai ir daug dirbančių merginų priklauso slaptiems vienuolių ordinar.

Kad Lenkijos liga neužkrėstų Lietuvos, kontaktai su Lenkija labai varžomi. Anksčiau lengvai gaunamos vizos šeimos nariams aplankyti dabar duodamos tik išimtiniais atvejais.

"Mes tik galime lenkam pavydėti ir džiaugtis, jei jiems pavksta", pastebėjęs vienas lietuvis ir taręs: "Vargšė mūsų Lietuva." Prie straipsnio įdėtas Lietuvos žemėlapis ir daržovių turgaus Vilniuje fotografija.

Įdomu, kad straipsnio informacijos daugiausia paimtos iš lietuvių disidentų. Tai rodo, kad yra gyvas ryšys tarp lietuvių kovotojų ir amerikiečių korespondentų. Tai labai reikšminga. Tokiu būdu lietuviška informacija pasiekia laisvajį pasaulį, o ne rusišką propagandą.

Būtų gera, kad lietuvių padėkotų Newsweek žurnalui ir jo Maskvos biuro viršininkui Andriui Nagorski, šio straipsnio autoriui.

POPIEŽIAUS SVEIKATA

Devyni Italijos gydytojai paskelbė biuletinį apie popiežiaus Jono Pauliaus II sveikatą. Pirmoji operacija jam buvo padaryta gegužės 13. Normalią sveikatą eiga po pirmos operacijos sustabdė atsiradusi virusinė liga, vadinama citomegalo-virus, kuri pasireiškė temperatūros pakilimu ir uždegimu dešinėje pusėje pleuros ir plaučių. Dėl to popiežius ir turėjo vėl grįžti į ligoninę.

Panaudojant atitinkama gydymą, pleuros ir plaučių uždegimas išnyko. Šventojo Tėvo sveikata palaipsniui pradėjo gerėti, jau nebeturi temperatūros, jėgos stiprėja. Virusinės ligos simptomai silpnėja. Ligoninėje jis pasiliks iki antros žarnyno operacijos. Kada bus ta operacija, gydytojai dar nenustatė. Jam dabar leidžiama vis daugiau laiko skirti darbui ir priimti vis daugiau lankytojų.

— Pasaulio Lietuvių Dienų metu 1983 vasarą Chicagoj numatyta surengti ir didelio masto sporto žaidynes. ŠALFASS prašė Chicagoj lietuvių sporto klubų pasisakyti dėl galimybių tokias žaidynes surengti. Jau įvyko du Chicagoj lietuvių sporto klubų atstovų ir sporto darbuotojų pasitarimai tokių žaidynių klausimu. Studijinio komiteto vadovu yra Chicagoj LFK pirm. Gediminas Bielskus.

— Antano Vanagaičio kūrybos koncertas įvyks rugsėjo 27 Chicagoj, Jaunimo Centro didžiojoj salėj. Programą atliks Toronto Volungė ir solistai. Vakarą rengia Margučio radijas.

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Minties leidykla Vilniuje 1980 pabaigoje išleido spalvotų nuotraukų albumą TARYBŲ LIETUVA (knyga mane pasiekė tik dabar). Tai tikrai didelis (224 psl.) ir puošnus didelio formato leidinys. Spaudos technika visai neblogo, žinoma, nepriylgstanti panašioms Amerikos leidiniams. Albumą sudarė *Balys Bučelis* ir *Antanas Dakinevičius*. Nuotraukas parūpino kelios dešimtys geriausių pavergtos Lietuvos fotografų. Albumas spalvotais paveikslais stengiasi apimti įvairias Lietuvos gyvenimo sritis. Čia ir Nemunas teka į Kuršių marias, čia miškai puošiasi rudeno spalvomis. Bet Rūdninkų giria glaudė sovietinius partizanus (kaipgi išvengs knyga sovietinio šlamšto?). Yra dar senojo lietuviško kaimo fragmentų, bet greta jų jau plyti plėtis, be sodybų ir miškelių, nuobodūs kolchozų laukai. Neužmirštos ir gyvulių fermos, grupinės naujosios gyvenvietės-kumetynai. Toliau eina traktoriai, derlių grobių kombainai, dar ganosi vienišas išlikęs arklis. Didžiuojamasi žalmargių kaimenėmis. Rodomi ir pievose žaidžią vaikai, darželiuose — gėlės. Daug nuotraukų skirta ansambliams, muzikantams, šokių ir dainų šventėms. Tačiau daugumos nuotraukų paaškinimai pa-

sitenkina bendrybomis, vengia tikrinių vardų. Dėl to neįmanoma sužinoti, kurioje vietoje nuotrauka daryta. Tik miestų vaizdai jau konkrešni. Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Palanga, Šiauliai, Panevėžys — jau turi konkrečius pavadinimus. Ypač gausiai rodomas senasis ir naujasis Vilnius, Trakai. Žinoma, neužmiršti ir sovietiniai paminklai. Jie užteršia šiaip gana gražų albumą. Taip pat teršia knygą ir žurnalisto *Domo Šniuko* parašytas lietuvių, rusų, anglų ir vokiečių kalbomis įžanginis žodis, kuriame į padangas keliami socialistiniai laimėjimai, niekinama Lietuvos nekomunistinė praeitis, net Vilniaus universiteto nuopelnai priskiriami S. Sąjungai, giriamasi sukurta pramone ir žemės ūkio supramoninimu, bet nutyliama, kad tame socialistiniame rojuje kolchozininkas

yra priverstas maitintis iš savo mažų arų. Suprantama, kad albumas išleistas sovietinei propagandai. Tačiau, jei ne ta įkyri gyrimosi tendencija, net nepasleptas melas, daugeliu vaizdų lietuvių širdis galėtų grožėtis, surišti juos su brangiais prisiminimais. Net ir tokios knygos užteršiamos prasimanymais ir aiškiai kyšančiu tikrovės iškreipimu. Knyga išspausdinta kreidiniame popieriuje ir gana brangi — net 24 rb.

— Šių metų Pergalės Nr. 4 kronikoje yra pateikiama kiek žinių apie esperanto tarptautinės kalbos kūrėją dr. Liudviką Zamenhofą. Rašoma, kad šis medicinos daktaras gyvenęs mažame Dzūkijos miestelyje Veisiejuose. Medicinos praktika jam nelabai sekus, bet jis iškilo į didelius žmones esperanto kalbos sukūrimu. Dabar esperanto kalbą esą išmokę keli milijonai žmonių, ta kalba spaudiniai yra leidžiami 88 valstybėse. 1887 Varšuvoje buvo išleistas pirmasis esperanto kalbos vadovėlis. Namas, kuriame L. Zamenhofas

gyveno, yra sudegęs. Galvoje apie paminklinę lentą Veisiejuose. Beje, Kaune prie bazilikos dar iš nepriklausomybės laikų yra L. Zamenhofo gatvė.

— Pergalės Nr. 4 išspausdintas G. Ilgūno straipsnis "Po literatūrinės vietos pasidairius". Iš straipsnio sužinome, kaip yra tikrai ar pamotiškai globojamos seniau mirusių Lietuvos žymiųjų žmonių tėviškės, G. Ilgūnas rašo: "Kai kurių mūsų praeities veikėjų sodybos tebėra išlikusios Sūduvos lygumose, geriau ar menčiau globojamos, o kai kurios ir visai išnykusios. Labai apleista J. Basanavičiaus gimtinė Ozkabalioose, tik paminklinis akmuo primena A. Kriščiukaičio-Aišbės tėviškę. Kontrastas minėtoms yra V. Kudirkos gimtinė (Paežerį km. Vilkaviškio raj.), kurią prižiūri S. Ankevičius. Nuo S. Ankevičiaus namų iki V. Kudirkos kėlėlės apie du kilometrai. Ir muziejaus vedėjas jau antras dešimtmetis vaikšto tuos kilometrus (...). Gražiai tvarkoma J. Jablonskio sodyba Rygiškiuose (Šakių raj.), įdomi kalbininko darbų ekspozicija seklyčioje. Prie visko labai dera gyvenamojo namo ir kėlėlės šiaudiniai stogai, kurių pasigendi kitose memorialinėse praeito ar mūsų amžiaus pradžios sodybose, dengtose šiferiu". Kuršių Nerijoje straipsnio autorias dėmesį patraukia E. Jonušo sukurtas paminklas Liudvikui G. Rėzai: "Ši medinė skulptūra labai dera prie Kuršių Nerijos gamtos" ... Autorių kritiškiau nutiekia Žemaičių žymūnų sodybos. Jis rašo: "Žemaičių žemė šalia istorikų, rašytojų dabar garsina ir mosėdiškio gydytojo V. Into akmenų kolekcija. Gaila, kad panašaus rūpestingo žmogaus nėra Žemaitės, M. Valančiaus, S. Daukanto sodybose. Pastaraisiais metais žemaičių stogastulpiai, koplytstulpiai paplito po visą Lietuvą, žuošia jie Žemaitės sodybą Bukantėje, originalus Palangos Juzė kviečia pasisvečiuoti M. Valančiaus gimtinėje Nasrėnuose. Deja, gyvenamajame name buvusi ekspozicija išardyta, sodybos šeimininkas A. Milašius sako, jog rajono valdžia ruošiasi rengti naują ekspoziciją kėlėlėje. Atvykstantieji kol kas iš čia išvažiuoja nusivylę. — S. Daukanto gimtinėje Kalvių kaime neseniai pastatyta kėlėlė, kurioje įrengtas muziejelis. Tačiau kėlėtis savo statybos technika ir architektūra nelabai primena S. Daukanto laikus. Nedžiugina ir ekspozicija. Nėra į sodybą jokios rodyklės (...). Gana apleista ir troba, kurioje S. Daukantas Papilėje praleido pasakutinius savo gyvenimo metus".

PRISIMENA KOLEKTYVIZACIJĄ IR PARTIZANUS

Priverstinė Lietuvos žemės ūkio kolektyvizacija aprašoma Mokslo leidyklos 1979 išleistoje knygoje "Tarybų Sąjungos valstietija". Mėnrašty "Kommunistas" (1981 Nr. 1) išspausdintoje knygos recenzijoje rašoma, kad iš pradžių kolchozams sekė sunkiai.

Gamybos trūkumus knygos autoriai aiškina tuo, kad didelę žalą kolektyviniam ūkiui padarė "buožės", sunaikindami produktyviausius ir veislinius gyvulius. "Buržuaziniai nacionalistai nužudė apie 13 tūkstančių naujakurių, kolūkiečių ir partinių

bei tarybinių aktyvistų". Sunaikino daug pastatų, sandėlių, gyvulių. Pirmiesiems kolchozams trūko kvalifikuotų vadovaujančių kadrij.

Pripažįstama, kad "nebuvo skiriamas reikiamas dėmesys materialiniam kolūkiečių suinteresuotumui, buvo klaidų paruošų politikoje". Be to, atsiliepė ir visai Sovietų Sąjungai būdingos objektyvios priežastys, nulėmusios žemės ūkio atsilikimą: nepakankamai buvo skiriama lėšų žemės ūkiui, pagrindinius asignavimus dedant į pramonės, ypač sunkiosios, kūrimą. (Elta)

AR PRINCAS CHARLIS TURI LIETUVIŠKO KRAUJO?

The News, išeinąs Patersone, šiaurinėje New Jersey, pasinaudodamas UPI korespondento žiniomis iš Varšuvos, š.m. liepos 28 d., princą ir Dianos vestuvių išvakarėse, paskelbė tokią žinią: Susidomėjimas Britanijos karališkoms vedybomis pasiekė šiandien ir Rytų bloką. Lenkijos žinių agentūra PAP praneša turinti įrodymų, kad princas Charles yra tiesioginis Lenkijos karališkosios giminės anis. Agentūra pastebi, kad Poznanės universiteto profesorius Włodzimierz Dworzaczek savo didžiuliam istoriniame veikalė "Genealogia" nurodo, kad princas Charles yra tiesioginis lenkų karaliaus Kazimiero IV, gyvenusio 1427-1492 m., anis.

PAP aiškina, kad Kazimieras IV buvo iš Jogailaičių dinastijos.

Jis valdė Lenkiją ir Lietuvą ir turėjęs 7 dukteris. Viena iš jų, Sofija, buvusi ištėkėjusi už Fridriko Brandenburgiečio, Ansbacho margrafo. Brigonijos karalius Jurgis I, kuris buvo visų 18-ame šimtmečiuje Britaniją valdžiusių monarchų protėvis, buvo kaip tik Fridriko ir Sofijos sūnus.

"Iš tikrųjų", pastebi PAP, "visi ligi šiol dar gyvi Europos karaliai yra kilę iš Jogailaičių dinastijos."

Korespondento pastaba: Jeigu tie Europos karaliai yra kilę iš Jogailaičių dinastijos, tai jie turėtų būti ne tiek lenkų, kiek lietuvių kilmės arba ir jie ir princas Charles turėti ir lietuviško kraujo. Būtų įdomu išgirsti, ką apie tai galvoja mūsų istorikai.

Antanas Masionis

Savaitės įvykiai

Kinija paskelbė, kad per Sičuan provincijos potvynius žuvo 753, dingo be žinios 558 ir buvo sužeista 28,140 žmonių. Pastogės neteko 1.5 mil. žmonių.

Maskvoj vykusioje sovietų neuropatologų ir psichiatrų konferencijoje Sov. S-gos sveikatos ministerijos vyriausioji neuropsichiatrė dr. Zoja Serebriakova savo moksliniam pranešime pripažino, kad 1.2 proc. į Maskvos psichiatrinę ligoninę per metus atsiųstų ligonių ten pateko už įžeidžiančius pareiškimus ir pagrindo neturinčius skundus.

Britanijos vyriausybė paskelbė, kad rugsėjo 21 ji suteiksianti nepriklausomybę centrinėje Amerikoje esančiai Belize kolonijai. Britanijos ginkluotos pajėgos kurį laiką dar saugos krašto nepriklausomybę nuo išorės priešų.

JAV suteikė Lenkijai 50 mil. dol. kreditą 350,000 t kukurūzų pirkti.

Čekoslovakijos disidentas Rudolf Batek Prahos teismo buvo nuteistas kalėti 7.5 m. už priešvalstybinę veiklą. Jis iš .tikrųjų rūpinosi nuteistais disidentais.

Bayonnė, N.J. — Šv. Mykolo Arkangelo lietuvių parapijos klebonas kun. Albertas J. Matulis, remiamas savo parapičių, 1974 pastatė naują kleboniją, o 1977 bažnyčią. Manoma, kad šiemet gruodžio mėnesį toji parapija turės naują religinio auklėjimo centrą su modernia sale. To centro pamatai buvo prakasti birželio 24. Pirmoje eilėje iš k. kun. Luzilo B. Quiambao, Stanislovas Tumas ir Antanas Mickevičius (su kastuvu), dr. Anthony Tortora, jo sūnus kun. James Tortora, antroje eilėje — klebonas kun. Albertas J. Matulis ir Edvardas Mickevičius, jų kairėje ketvirtas iš eilės stovi architektas Jonas D. Nakrosis iš Kearny, N.J.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakarė: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėles įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Rezidencinės ir Komerčinės Nuosavybės
Apartmentai • Kondominijai • Nuomavimas

FLORIDA REAL ESTATE

Angėlė E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY

3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas: (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

NEW JERSEY, NEW YORK — Lietuvos Atsiminimai, šeštad. WEVD 8-9 val. vak. 97.9 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MUSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

Anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 psl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

KELIONĖS Į LIETUVĄ — 1981

liepos 20-29 — \$1,112	rugsėjo 3-12 — \$1,148
rugpjūčio 3-14 — \$1,068	rugsėjo 17-26 — \$1,059
rugpjūčio 3-12 — \$1,112	rugs. 24 — spalio 3 — \$1,059
rugg. 19 — rugs. 3 — \$1,382	spalio 8-17 — \$1,019

Kainos yra iš New Yorko ir Bostono. Iš kitų miestų yra pridėtinis mokeskis. Visose kelionėse praleidžiama 5 naktys Vilniuje, 2 ar 3 naktys Maskvoj, kai kurios dar Varšuvoj, Frankfurte ar Helsinky. Kainos gali keistis, keičiantis skridimų kainom.

Taip pat patarnaujama įsigyjant bet kokiom kelionėm bilietus, keliaujant lėktuvais, laivais, traukiniais, autobusais. Užsakomi viešbučiai. Išnuomojamos mašinos.

VYTIS TRAVEL
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
Tel. 212 769-3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. ISSN 0011-6637

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ZINIAS • Prenumerata metams \$15.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuostoria • Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Ką nuvežti dovanų

Vasarą visi daug keliauja. Vaziuoja atostogauti, grįždami lanko savo gimines, pažįstamus, mokyklos dienų draugus. Taip nevienam iškyla klausimas, ką nuvežti dovanų. Žmonės dabar jau turi visko. Su koku drabužėliu ar kvepalų buteliuku jų nei pradžiugins, nei nustebins. Taip tenka pasukti galvą, ką nuvežti dovanų?

Pažįstame savo artimuosius, žinome jų pomėgius. Galime naujausti, kas galėtų jam suteikti džiaugsmo. Šia proga norime pridėti, kad per daug toli nenuėikime į materialinius dalykus. Ieškome tai, kas būtų lietuviška, kas primintų Lietuvą. Čia yra daugybė objektų, kas galėtų būti geros ir prasmingos dovanos.

Sustokime ties lietuviška knyga. Sprantama, yra žmonių, kuriems knyga nieko nesako. Jie neturi nei knygų lentynos. Nemėgsta nei skaityti, nei pavyrėti. Neišsigąskime tokių, nes yra knygų, kurios ir tokiems patiks. Tai puošnios stalo knygos, kurios vaizduoja lietuvių daile, ar vieno kurio dailininko kūrybą. Tokios yra A. Galdiko, P. Puzino monografijos. Greitai bus išleista T. Valiaus monografija. Tokios puošnios yra Lietuvos Bibliotekos leidiniai: Ekslibrisai, Chicagos lietuviai, knyga apie Pensilvanijos lietuvius.

Neseniai pasirodė A. Šapokos Lietuvos istorija. Kokia tai brangi knyga kiekvienam. Vargu rasi lietuvių, kuris nenorėtų tokią knygą įsigyti. Yra visa eilė anglišių knygų apie Lietuvą, net labai aktualių, neseniai išleistų. Tokios knygos tinka jaunimui, draugams amerikiečiams. Nemaža yra muzikos mėgėjų. Vieni mėgsta lengvąją — estradinę muziką, kiti — klasikinę. Ir čia galime daug ką surasti. Išleista daug plokštelių, dau-

giausia estradinės muzikos, bet yra ir gražios klasikinės muzikos, kamerinių koncertų, chorų koncertų. Pratiname ir jaunimą prie lietuviškos muzikos, kad jis pajustų lietuviškosios kūrybos gelmes.

Lietuviškam namų papuošimui tinka ir kiti lietuviškojo tautinio meno dirbiniai — lietuviškos dekoratyvinės lėkštės, lietuviški kryželiai, rūpintojėliai, kitoki drožiniai, dirbiniai. Tinka ir gražūs rankšluosčiai su rankšluostinėmis, juostos, takeliai ir kiti stilingi lietuviški audiniai.

Apsidairykite, beveik kiekvienoje lietuviškoje kolonijoje tokių dalykų rasime. O jei nėra, tai galime jų rasti kad ir Darbininko administracijoje.

Jei yra progos, nuvežkite lietuvių dailininkų kokią paveikslą. Nereikia čia brangaus, bet svarbu, kad tai būtų lietuvių dailininko originalas. Pamatysite, kaip toks paveikslas papuoš namus.

Keliaudami mėgstame ir sau šį tą nusipirkti. Ir čia palaikykime tą tradiciją — pirkime ir sau lietuviškus meniškų daiktus, kas papuoštų mūsų namus, juos išskirtų iš kitų aplinkos namų ir juos padarytų šiek tiek lietuviškesniais.

Keliaudami pasiimkite ir kokią knygą paskaityti. Amerikietiški knygų rasime visur, bet atostogų metu duokime pirmenybę lietuviškai knygai. Anksčiau kiekvienas šviesesnis žmogus laikė sau šventa pareigą perskaityti naujausias, pačias geriausias knygas. Dabar esame lyg pavargę, lyg atšipę nuo skaitymo, nes televizija atėmė daug laiko. Per atostogas televizija pasitraukia į nuošalį, pasiimkite lietuvišką knygą. Ne tik beletristiką, bet ir atskirų studijų knygas, kurios mus praturtins.

Tegu būna mūsų kelionės ir mūsų dovanos draugams atidotos su lietuvišku nuoširdumu ir pačios lietuviškos.

Meldžia Lietuvai laisvę

“Duok, Dieve, kad mūsų tėvynė būtų laisva ir mes gerios vaikai.” Šiais žodžiais Vasario 16 gimnazijos mokiniai kasdien prieš pamokas ir po pamokų baigia maldą, tą pačią maldą, kuri būdavo kalbama nepriklausomos Lietuvos mokyklose ir kuri dabar okupuotoje Lietuvoje uždrausta.

Stengiasi išsilalkyti

Gimnazija, prieš 30 metų bendromis lietuvių pastangomis įsteigta, tomis pastangomis ir Vokietijos įstaigų parama ir toliau laikosi. Remia ją Vokietijos lietuviai, gimnazijai remti būreliai, Balfas, kuris ir būrelių surinktas aukas. Gimnazijai persiunčia, Lietuvos Fondai, PLB valdyba, JAV ir kitų kraštų Lietuvių Bendruomenės, įvairios lietuvių institucijos.

Vokietijos LB Memmingeno apylinkė, vadovaujama Kasparo Radžio, šiuos metus paskelbė Vasario 16 gimnazijos metais ir jau atsuntė 1000 DM, nors šioje apylinkėje lietuvių nedaug ir tie patys daugiausia vyresnio amžiaus.

Balf pirminkė Marija Rudienė, apsilankiusi praeitą rudenį gimnazijoje ir susipažinusi su jos darbu, pažadėjo ir toliau gimnazijai visomis išgalėmis remti ir organizuoti nepasiturintiems mokiniams stipendijas. Vieną didelę 1000 dolerių stipendiją, paaukotą dr. Antano Matuko, Marija Rudienė jau gavo, ir taip viena nauja moki-

VASARIO 16 GIMNAZIJA KVIETIA

Jonas Kavaliūnas

nė galės vykti į gimnaziją mokyti. Būtų gera, jei kiti pasektų dr. A. Matuko pavyzdžiu.

PLB pirminkas Vytautas Kamantas neatlaidžiai organizuoja gimnazijai paramą Amerikoje ir už jos ribų. JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirminkas Kazys Laukaitis, susitaręs su JAV LB pirminku Vytautu Kutkum, praeitą rudenį kreipėsi į visas JAV LB apylinkes, skatindamas rinkti gimnazijai aukas. Akcija davė vaisių. Teko su dėkingumu patirti, kad K. Laukaitis pradėta akciją tęs ir šį rudenį.

Lėšas telkia gimnazijai remti komitetas Toronte, ilgus metus su pasiaukojimu vadovaujamas Liudo Tamošausko, ir toks pat komitetas Chicagoje, vadovaujamas šiuo metu Petro Jurkšto.

Kai visi kimba į darbą, ir gimnazijai remti būrelių veikla lengvėja. Tų būrelių, jų vadovų darbas tylus, bet našus, ir gimnazija jais remiasi.

Pastoviai gimnazijai remia JAV Lietuvos Fondas, vadovaujamas dr. A. Razmos ir dr. G. Baluko, jo skirstymo komisija, vadovaujama dr. K. Ambrozaičio, Kanados Lietuvos Fondas, vadovaujamas dr. Pacevičiaus, ir kitų kraštų Lietuvių Fondai.

Gimnazijos šių metų biudžetui subalansuoti reikia sutelkti 62,000 dolerių aukų. Arti pusės

tos sumos jau surinkta. Reikia tikėtis, kad ligi metų galo bus sutelkta ir kita pusė. Gimnazijai skirtos aukos, pasiūstos per Balfą (United Lithuanian Relief Fund of America, 2558 W. 69th St., Chicago, IL 60629) arba per LB (Lithuanian World Community, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) yra nurašomos nuo pajamų mokesčių.

Vasario 16 gimnazijai nė vieni metai nebuvo lig šiol lengvi. Bet ji laikosi jau 30 metų. Ir laikysis, kol remsime ją lėšomis, mokiniais ir mokytojais.

Lietuvių gimnazija visiems

Ji mums svarbi, nes jau vieningai lietuvių gimnazija, likusi laisvame pasaulyje. Ten ir dėstomoji kalba lietuvių, ir mokomasi lietuvių kalbos ir literatūros, Lietuvos istorijos, Lietuvos geografijos, rankdarbių, tautinių šokių ir dainų.

Kadangi ji veikia Vokietijoje ir Vokietijos įstaigų remiama, tai joje dėstomi taip pat dalykai, kurių reikalauja Vokietijos gimnazijų nuostatai ir programos. Baigę gimnazijų ir išlaikę Vokietijos valstybinius egzaminus, mokiniai gauna teisę stoti į bet kurį universitetą. Kai kurie dalykai, ypač vyresnėse klasėse, dėstomi vokiečių kalba.

Priimami mokiniai ir iš Amerikos. Dėl didelio nuotolio nuo namų ir dėl mokslo prog-

ramų patartina siųsti tik baigusius 8 pradžios mokyklos skyrius ar vyresnius. Geriau siųsti dviejams metams, bet naudanga ir vienerius metus gimnazijoje pasimokyti. Atvykę iš JAV ir Kanados, mokiniai mokomi šių dalykų: tikybos, lietuvių, vokiečių ir anglų k., visuotinės, Lietuvos ir Amerikos istorijos, Amerikos visuomenės mokslo (Government), matematikos, fizikos, chemijos, biologijos, geografijos, dailės, muzikos, kūno kultūros. Vieni dalykai, kaip, pvz., tikyba, lietuvių, vokiečių ir anglų k., matematika, dailė, kūno kultūra, dėstomi visose klasėse, o kiti — kai kuriose. Privalomi (required) ir pasirinktiniai (electives) dalykai nustatomi mokiniui pagal jo mokslo metus, mokyklos reikalavimus ir mokinio palinkimus. Galima mokslo metų išduodamas anglišką pažymėjimą. Gimnazijoje išbūti mokslo metai Amerikoje įskaitomi.

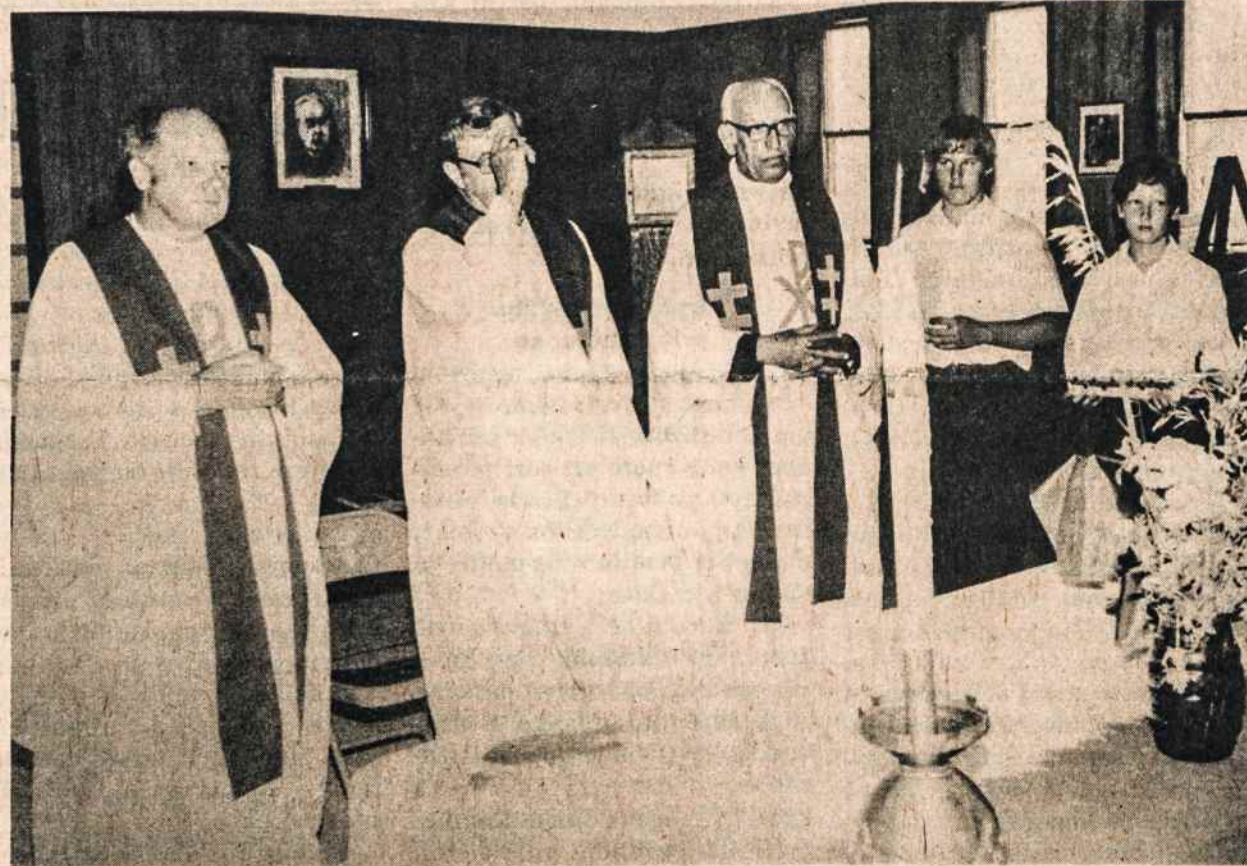
Silpnai kalbantieji lietuviškai ar dar nemokantieji lietuvių kalbos lanko pagalbinę lietuvių k. pamokas. Anglų kalbos kursas einamas pagal Amerikos mokyklų reikalavimus. Vokiečių kalbos mokomasi specialiuose įvairaus lygio kursuose. Norintieji gali mokytis ir rusų kalbos. O ji čia dėstoma todėl, kad atvykusiems iš ok. Lietuvos būtų lengviau išlaikyti sunkius abiturūso egzaminus, imant per egzaminus rusų kalbą vietoj kitos svetimos kalbos, pvz. lotynų. Taip, pvz., visi trys Vasario 16 gimnazijos abiturientai, išlaikę šį pavasarį abiturūso egzaminus, buvo anksčiau atvykę iš ok. Lietuvos, ir jiems visiems rusų k. mokėjimas palengvino egzaminus. Ir dabar vis atvyksta naujų mokinių iš ok. Lietuvos.

Minėti trys abiturientai, baigę gimnaziją, įstojo į Vokietijos Lietuvos Bendruomenę nariais. Ir daugelis kitų, baigusių Vasario 16 gimnaziją, renkiasi lietuvių veikloje. Buvę Vasario 16 gimnazijos mokiniai yra išrinkti į dabartinę Vokietijos LB tarybą (5 iš 15 tarybos narių), į Vokietijos LB valdybą (2 iš 5 valdybos narių), į Vokietijos Lietuvos Jaunimo Sąjungos valdybą (4 iš 5 narių), pirmininkauja apylinkėse ir dirba pačioje gimnazijoje.

Mokesčiai, atostogos, ekskursijos

Mokslas gimnazijoje nemoka-

(nukelta į 4 psl.)

Pamaldos Dainavos jaunimo stovyklos metinės šventės metu liepos 19. Mišias aukoja iš k. kun. K. Pugevičius, Lansingo vyskupas Kenneth Povish ir kun. Viktoras Dabušis. Nuotr. Jono Urbono

ŠIRDIES GIESMĖ

PETRIUKUI

VYTAUTAS A. DAMBRAVA

Trumpai tegyvenęs pavyzdingas Lietuvos jaunuolis Petras Perkumas, vadinamas Petriuku, gimęs 1917, mirė 1937 saleziečių įstaigos ligoninėje, Italijoje. Jis esąs “garsus svetur, nežinomas saviem”. Įdomu ir saviem apie jį daugiau sužinoti. Lietuviai saleziečiai 1979 metais yra išleidę apie jį knygą, redaguotą kun. Petro M. Urbaičio. Čia

spausdinamas dr. Vytauto Antano Dambrovos žodis, tartas 1981 sausio 12 Caracas mieste, lietuvių katalikų mišiose už salezietį-aspirantą Petrą Perkumą. Mišias aukoja Lietuvos Katalikų Mišijos vadovas Venecueloj Petriuko brolis salezietis kunigas Antanas Perkumas. — Red.

Šventasis ir jo sūnus

Brazilijos lietuvių saleziečių gražiai išleistoj Petro Perkumo biografijoje yra lyginamos dvi gimtinės, turėjusios Katalikų Bažnyčiai didelės svarbos. Rašoma, jog Italijoje niekas gero nelaukė iš mažiuko kaimelio Becchi, o iš jo kilo šventasis Jonas Bosco.

Šiandien jo įkurtoji Saleziečių Kongregacija turi daugiau kaip 40,000 narių — vyrų ir moterų, ar tai būtų vienuoliai kunigai, ar vienuolės, ar broliai koadjutoriai. Saleziečiai veikia 93 kraštuose ir 808 parapijose su

aštuoniais milijonais tikinčiųjų. Jie išlaiko daugiau kaip 2,000 mokyklų, kurias lanko milijonas jaunuolių. Turi daugiau kaip du tūkstančius kanoniškai įsteigtų religinės-socialinės veiklos centrų. Jie yra davę Katalikų Bažnyčiai 3,000 kunigų, 113 vyskupų, jų tarpe 28 arkivyskupas ir 4 kardinolus, o svarbiausia — net kelis šventuosius. Ir visa prasidėjo italų kaimely Becchi.

Ir niekas nieko nesitikėjo iš smulkučio Kadagnų kaimo Lietuvos Žemaitijoje. O jis davė Venecuelai ir mum ne tik šių

mišių celebrantą, Kinijos misionierių kunigą Antaną Perkumą, bet, dangaus džiaugsmui ir mūsų garbei, ir jauniausią kunigo brolių Petrą (arba Petriuką, kaip daugeliui patinka jį vadinti). Jis, vos spėjęs baigti keturis pradžios mokyklos skyrius, išskubėjo tolimon Italijon tapti šventojo Don Bosco sūnum, kad ten per puspenktų metų užkariuotų saleziečių širdis, o sau laimėtų dangų. Petriukas buvo vienas tų laimingųjų, galėjęs Dievui gražinti nesuteptą krikšto drabužėlį.

Geriau vėliau negu niekad

Žinodami, kad lietuviai katalikai dažnai per kuklus, dar dažniau per lėti, o dažniausiai ir kiek apsilėidę, neturim stebėtis, kad pirmoji tuoj po Petriuko mirties išspausdintoji biografija buvo paruošta ne lietuvių saleziečių, o Petriuko mokytojo italo saleziečio Iginio Murari. Nesistebėkim išvydę Petriuko paveikslą Lavrinhas brazilų jaunimo bažnyčios vitraže, o ne kur nors lietuvių bažnyčioje. Pažindami lietuvių būdą, irgi nesistebim, o turėtume stebėtis, kad pirmoji knyga apie Petriuką lietuvių kalba išleista 42 metams praėjus nuo jo mirties, kai jau nuo seniau esama išleistų Petriuko biografijų kitomis kalbomis, pirmiausia italų ir portugalų, o taip pat jau ir kinų. Pasirodo, kad Dievulis per anksti pasisaukė lietuvių salezietį kunigą

Puišį, kuriam buvę pavesta paruošti Petriuko biografiją, o surinktoji medžiaga kažkaip dingusi karo metu. Kaip ten bebūtų, 1979 metais darbas buvo baigtas, o prie knygos paruošimo daugiausia prisidėjęs kunigas Petras Urbaitis vienam įžanginiam knygos straipsneliui uždėjo taiklią “mea culpa” antraštę: “Geriau pavėluotai negu niekada”.

Prie dangaus vartų

Petriukas mirė sulaukęs vos devyniolikos metų. Mirė sunkia širdies liga, kurią jam buvo sukomplikavusi sunki sloga. Jis linksmai laukęs mirties, nė kiek neabejodamas, kad eisįs į dangų. Rašydamas paskutinį laišką broliui kunigui Antanui, sakęs: “Maniau prašyti vyresniųjų, kad leistų man tau pasiūti sutaną, bet turbūt dėl sveikatos nebegalėsiu. Tau ją pasiūsiu danguje...”

Tikrai jaudinantys paskutinių Petriuko gyvenimo valandų ir minučių aprašymai, kurių tema — kam ir ką Petriukas padarysįs danguje. Mirties patalė Petriukas kalbėjęs: “Šį kartą jau iškeliauju... Jei Švenčiausioji Jėzaus Širdis mane kviečia pas save, tebūnie Ji pagarbinta!... O Švenčiausioji Dievo Motina, Marija, padėk man šventai numirti... O Jėzau mielas, daryk su manim, ką Tu nori...” Jausdamas troškulį, jis neprasė vandens, o tik tyliai kartojo: “Dėl

Tavo meilės, Jėzau! Viską dėl Tavo meilės aukuju! Ir tą troškulį... Jėzau, aš aukuju savo gyvybę už mano draugų ištvėrmę pasaulime!” Savo gyvybę jis aukofęs ir už popiežiaus sveikatą.

Draugai ir mokytojai tarpusavy kalbėję: “Tai ne žmogus, o angelas! Mes prie jo lovos pasijuntam lyg atlikę laimingai mirčiai pasiruošimo pratimą. Turėtume užrašyti kiekvieną jo žodį, išstartą prie mirties slenksčio. Tas jaunuolis yra tikrai šventasis...”

Tik momentui jo giedrą, nuolat besišypsantį veidą aptemdęs klausimas: “O kaip su mano mamyte?... Ji labai liūns apie mano mirtį sužinojus...” Ir tuojau po to: “Noriu mirti čia... Aš per Švenčiausios Mergelės Marijos užtarimą visuomet maldodje to prašiau”. (Petriukas nenorėjęs dėl ligos būti gražintas namo į Lietuvą.) Draugam riėdėjusios ašaros, Petriukui silpnu balseliu juokaujant: “Ko gi jūns liūdit, jei aš esu linimas; juk ne jūns, o aš sergu!” Vienas po kito draugai spaudę prie dangaus vartų artėjančiam Petriukui ranką. “Sudie, sudie, brangūs drauguziai, — kalbėjęs Petriukas ramus ir besišypsantis. — Melskitės už mane! Aš iš dangaus melsiuosi už jus. Atsiminkit: tauri širdis... dosni dvasia... plieninė valia!...” Su džiaugsmu priėmęs apaštališkąjį palaiminimą, jis bandęs pasiversti ant

kito šono, kai staiga kvėpavimas nutrūkęs ir jo šypsena pradėjusi stingti. Petriukas mirė miesto bokštų laikrodžiam mušant vienuoliktą valandą nakties, 1937 metų sausio dvyliktąjį.

Petriuko gyvenimas: dvi biografijos

Dvasiniam Petriuko gyvenimui pilnai ir tinkamai apibūdinti ir išnagrinti reikėtų plataus veikalo, nors jo žemiškąjį gyvenimą istorikas sutrauktų į vieną paragrafą. Sakytų: gimė religingoj Žemaitijos ūkininkų šeimoj. Darbėnuose baigė pradžios mokyklą. Po to vyko Italijon, norėdamas tapti saleziečių broliu koadjutorium. Būdamas ketvirtame ir paskutiniame vienuolyno amatų mokyklos kurse, mirė širdies liga. Palaidotas Torino kapinėse. Tai ir viskas.

“Toli gražu ne viskas!” — sakyty dvasinį Petriuko gyvenimą gerai pažinęs biografas. Sakytų, jog Petriuko fizinio gyvenimo kronika buvusi tik rėmai jo portretui, o tikras jo paveikslas — žavi, šventumu spinduliuojanti asmenybė, kurią žodžiais aptarti yra labai sunku; tam reikia poeto sielos, menininko intucijos ar dvasiškio giliose apmąstymuose išnešiotų išvadų.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ MOTERŲ FEDERACIJA TARPTAUTINIAME MOTERŲ SUVAŽIAVIME

Vienas iš Lietuvių Moterų Klubų Federacijos (LMKF) tikslų yra kooperuoti su tarptautinėmis moterų organizacijomis, jose atstovauti lietuviams ir ten kelti Lietuvos bylą. Tų tikslų siekdama, LMKF 1959 tapo General Federation of Women's Clubs (GFWC) nare ir kasmet siunčia savo atstovės ir jų suvažiavimus. GFWC yra tarptautinė moterų organizacija, turinti 12 milijonų narių. Dauguma jų yra amerikietės, bet apstu narių ir iš viso laisvojo pasaulio kontinentų, susispietusių į šios organizacijos International Clubs sparną, kuriam priklauso ir LMKF.

90-sis suvažiavimas

Birželio 7-11 įvyko 90-sis GFWC suvažiavimas Cedar Rapids, Iowa, ten naujai pastatytame suvažiavimų centre. Viso suvažiavimo dalyvavo 1563 narės. Tarptautinių klubų atstovų atvyko 34 — iš Europos, Filipinų salų, Korėjos, Egipto, Bahamų salų, Jamaicos ir Panamos.

Sovietų okupuotų kraštų moterim atstovavo dvi ukrainiečių moterų organizacijų atstovės, dvi Pabaltijo Moterų Tarybos atstovės ir Esčių Moterų Klubų Federacijos pirmininkė.

LMKF atstovavo pirmininkė Margarita Samatienė ir vicepirmininkė Salomėja Valiukienė. Kaip GFWC atstovė prie Jungtinių Tautų suvažiavime dalyvavo Pabaltijo Moterų Tarybos garbės pirmininkė Galia Žilionienė, kuri ten buvo pakviesta į komitetą ruošti tarptautinei moterų konferencijai šios dekadės viduryje.

Apjungianti vienybė

Šių metų GFWC suvažiavimo šūkis buvo "Unity in diversity: Blueprint — 21st century". Organizacija akcentuoja vienybę, apjungiančią skirtingus interesus ir darbo metodus, padiktuos narėms vietos sąlygų įvairovės valstybėse ir kontinentuose. Šių metų suvažiavimas ypač pabrėžė organizacijos narių savanoriško darbo didelį įnašą į jų kraštų gyvenimą. Suvažiavime buvo diskutuojami įvairūs šių dienų moterim rūpimi klausimai: parlamentarinės bei įstatymų leidimo procedūros ir praktiški būdai paveikti įstatymų leidėjus, mass media įtaka, ekonominės problemos, asmenybės ugdymas ir organizacijos vadovų privalumai, šeimos gyvenimas, sveikatos klausimai ir t.t.

GFWC yra konservatyvios orientacijos organizacija, ir pritarimas prezidento Reagano po-

litikai buvo akcentuojamas visų pagrindinių kalbėtojų: JAV Kongreso nario, Texas demokrato Charles W. Stenholm, International Policy Research Corporation prezidento Michael A. Daniels, Board of Accuracy in Media prezidento Reed Irvine ir kt. Konferencija praėjo labai sklandžiai, puikios organizacijos ir griežto parlamentarinių procedūrų laikymosi dėka.

Žmogaus teisių seminare

Prieš bendrą suvažiavimo programą rytais būdavo po 8 seminarus, kuriuose buvo diskutuojami įvairių GFWC poskyrių reikalai ir įvairių grupių specifiniai interesai. Lietuviams svarbiausias buvo GFWC Žmogaus Teisių seminaras, sutraukęs labai daug klausytojų. Šis komitetas buvo įkurtas 1978, remiantis Margaritos Samatienės pasiūlyta ir suvažiavimo priimta rezoliucija. GFWC Žmogaus Teisių Komiteto patarėja yra M. Samatienė.

Šio komiteto seminarui vadovavo komiteto narė Margaret McGrath. Ji skaitė referatą, pradžioje nusakydama pagrindines žmogaus teises. Žmogaus teisėmis rūpintis yra Amerikos tradicija, nes tai yra pirmasis žmogaus teisių teisėms. GFWC per visą savo gyvavimą palaikė kovą už žmogaus teises. 1945 buvo viena iš moterų organizacijų, pakviestų į San Francisco konferenciją, kur buvo įsteigta Jungtinių Tautų organizacija. GFWC rekomendacijos padarė įtakos, kad Žmogaus Teisių Komisija būtų įtraukta į Jungtinių Tautų chartą, palaikė tos chartos ratifikavimą JAV Senate ir pritarė Amerikos dalyvavimui Jungtinių Tautų specialiose agentūrose. GFWC yra reprezentuojama nevalstybinių grupių (non-governmental observers, vad. NGO's) stebėtojų tarpe, kurios lanko Jungtinių Tautų posėdžius.

Prelegentė M. McGrath paminėjo M. Samatienės siūlymu GFWC 1979 suvažiavimo priimtą rezoliuciją, palaikančią JAV Saugumo ir Kooperacijos Komisijos Europoje (U.S. Commission on Security and Cooperation in Europe) nominaciją visai Helsinkio nutarimų vykdymo stebėtojų grupei gauti Nobelio taikos premiją. Prelegentė taip pat paminėjo ir šių metų M. Samatienės siūlymą, kad GFWC paremtų tos pačios komisijos nominuotus keturis Helsinkio grupių Sovietų Sąjungoje atstovus — rusų fiziką Yuri Orlov, žydą matematiką Anatoly Sharansky,

gimnazija ekskursijų neorganizuoja.

Norint sūsti į gimnaziją vaikus, reikia prie prašymo pridėti mokinio išeito mokslo ir sveikatos pažymėjimus. Rašyti šiuo adresu: Privates Litauisches Gymnasium, 6840 Lampertheim 4, West Germany. Telefonas 06256-322. (Kai Chicagoje 7 val. ryto, tai gimnazijoje 2 val. popiet.)

Vykdami į gimnaziją, mokiniai turi atsivežti drabužius, ir šiltesnius žiemai. sporto apranę, prausimosi reikmenis, rankšluosčių ir t.t. Patalinės iš užjūrio nereikia atsivežti, taip pat nereikia atsivežti mokslo knygų. Tačiau patariama atsivežti anglų-lietuvių ir lietuvių-anglų k. žodynus ir matematikos, chemijos, biologijos vadovėlius anglų kalba, iš kurių mokinyms mokyti šiais metais savo klaseje Amerikoje ar Kanadoje.

Iš Amerikos atvykstančius mokinius gimnazija sutinka, gavusi apie tai žinią, ir atsivežti į gimnaziją, jei skrendama Icelandair lėktuvu per Luksemburgą, arba iš Frankfurto, jei skrendama kitų bendrovių lėktuvais.

Jei kas norėtų gauti daugiau žinių, prašoma skambinti ligi rugpjūčio vidurio telefonu 219 872-3129 arba rašyti šiuo adresu: Jonas Kavaliūnas, Box 438, Beverly Shores, IN 46301. Po to prašoma kreiptis jau tiesiog į gimnaziją.

ukrainietį poetą Mykola Rudenko ir lietuvių istoriką Viktorą Petkų — gauti 1981 Nobelio taikos premijai.

GFWC Žmogaus Teisių Komiteto vardu prelegentė ragino visas organizacijos nares susirūpinti žmogaus teisių gynimu, ragino, kad kiekvienos valstijos federacija turėtų žmogų, nuolat palaikančią ryšį su Žmogaus Teisių Komitetu, ragino adoptuoti sąžinės kalinius ir reguliariai jiems rašyti asmeniškų laiškus, naudojant LMKF Žmogaus Teisių Komiteto atsiųstus pavyzdžius ir kalinių sąrašus. Baigdamas, M. McGrath ragino kiekvieną GFWC narę dirbti, kad universalus žmogaus teisių idealas virstų realybe, nes ne vienas žmogus nėra tikrai laisvas, kol visi žmonės nėra laisvi.

Antrąją seminaro kalbėtoja buvo GFWC pareigūnė Freda Nazeer, kuri painformavo apie įvairių JAV ir Jungtinių Tautų agentūrų darbą, ginant žmogaus teises. Po to įvykusiose gyvose diskusijose Pabaltijo Moterų Tarybos atstovės prašė susirinkusiųjų neužmiršti už geležinės uždangos persekiojamų žmonių. Ukrainietės prašė Žmogaus Teisių Komitetą protestuoti prieš jų kultūrininkės ir ukrainiečių Helsinkio grupės narės Oksanos Meshko patalpinimą psichiatrinėje ligoninėje.

GFWC Žmogaus Teisių Komiteto siūlymu toji protesto rezoliucija buvo pravesta. Taip pat GFWC suvažiavimo buvo priimtas LMKF pirmininkės M. Samatienės siūlymas paremti Helsinkio grupės 4 narių nominavimą 1981 Nobelio taikos premijai gauti.

Tarptautinių klubų priešpriešose

Tarptautinių klubų atstovėms svarbiausias suvažiavimo įvykis yra International Clubs Luncheon, kurio metu jos turi progos pasakyti po trumpą kalbą, nusakančią jų organizacijos nuveiktą darbą per praėjusius metus, jų tikslus ir siekius.

M. Samatienė perdavė suvažiavimui sveikinimus nuo lietuvių moterų laisvajame pasaulyje ir trumpai nusakė LMKF veiklą JAV, Vokietijoje ir Australijoje. Yoač pabrėžta buvo LMKF Žmogaus Teisių Komiteto Philadelphiaje veikla, teikiant informaciją delegatam Madrido konferencijoje, nuolat informuojant GFWC ir vedant laiško rašymo akciją mūsų sąžinės kaliniams. LMKF pirmininkė priminė žmogaus teisių pažeidimus okupuotoje Lietuvoje, religinį persekiojimą, žmonių kalinimus ir trėmimus bei dabar ypač paastrėjusią rusifikaciją. Ji pabrėžė, kad nežūrint viso to, lietuviai tvirtai laikosi, gindami savo žmogiškas teises ir savo tikėjimą, ir tikisi vėl sulaukti laisvės. Kaip šviesos kovotojo pavyzdys buvo duotas Viktoras Petkus, lietuvių Helsinkio nutarimų vykdymo stebėtojų grupės vadas. Lietuvių moterų vardu padėjo GFWC už jos nuolatinę paramą ir supratimą mūsų tautos kančių, prašydama maldų už jos žmones.

LMKF pirmininkės kalba gražiai rišosi su Pabaltijo Moterų Tarybos pirmininkės Helgos Ozolinš, Esčių Moterų Klubų Federacijos pirmininkės Jutos Kurman ir ukrainiečių moterų atstovės Ljuba Szandra kalbomis. Jos visos dėvėjo tautinius drabužius ir, pasibaigus priešpiečiam, buvo apsuptos daugybės fotografų ir sveikintųjų už jų prasmingas ir jaudinančias kalbas.

—o—

LMKF atstovavimas GFWC suvažiavime buvo tikrai prasmingas. Buvo išdalintas gražus pluoštas informacinės medžiagos apie Lietuvą ir jos žmonių persekiojimą. Žmogaus Teisių Komiteto seminaro metu buvo ypač akcentuojamas reikalas neužmiršti žmonių sovietų okupuotose kraštuose. Jau ket-

Maralin Niska, Metropolitan ir kitų operų solistė, New Yorko lietuviams koncertavo 1975 metais Kultūros Židiny. Šiemet rugsėjo 27, sekmadienį, 4 val. popietį ji vėl atvyks į Kultūros Židinį ir duos puikų koncertą. Savo trisą ją skiria Kultūros Židinio išlaikymui. Nuotraukoj Madama Butterfly vaidmeny.

ATEITIES JUBILIEJINIO KONGRESO PASIRUOŠIMAI

Šios vasaros pabaigoj vyks Ateities jubiliejinis kongresas. Rugsėjo 4-7 į Chicago laukiama suvažiaujant nemažą skaičių ateitininkų iš Amerikos, Kanados, Europos ir kitų šalių. Kongreso ruošos darbai vyksta paskubintu tempu. Vyriausias kongreso šeimininkas yra Ateitininkų Federacijos valdyba Washingtone, tačiau pačioje Chicagoje projektus vykdo ir juos vietinėm sąlygom pritaiko kongreso rengimo komitetas, vadovaujamas Vytauto Šoliūno. Komitetas vis didėję, sudaromos naujos komisijos, įtraukiami nauji žmonės. Ir viskas daroma, kad tik kongresas kuo puikiau pasisektų.

Birželio 16 vėl posėdžiavo komitetas ir kai kurių komisijų vadovai: pirm. V. Šoliūnas, kun. dr. K. Trimakas, kun. V. Rimšelis, dr. J. Meškauskas, J. Žadeikis, K. Pabedinskas, J. Pabedinskas, M. Tamulionienė, P. Mackevičienė, K. Kriaučiūnas, dr. P. Kisielius, V. Kleiza ir J. Baužys. Buvo svarstomos išskylančios problemos: finansai, renginiai, religinė programa, svečių priėmimas ir patalpinimas.

Finansų komitetui vadovauja prof. dr. Juozas Meškauskas. Kiti šio komiteto nariai yra: ižd. Bronius Polikaitis, dr. P. Kisielius, F. Mackevičienė, P. ir J. Masilioniai, J. Pabedinskas ir dr. B. Valadka. Į pirmuosius komiteto laiškus, prašant aukų kongreso darbam, reagavimas dar nepakankamas. Tad neužilgo vėl bus kreipiamasi į ateitininkus. Aukas galima sūsti iždinininko adresu: Br. Polikaitis, 7218 S. Fairfield Ave., Chicago, IL 60629.

Kongresas prasidės penktadienį, rugsėjo 4, ir baigsis pirmadienį, rugsėjo 7. Kiekvienos dienos programoje numatytos mišios su visa eile koncelebrantų kunigų ir abiem mūsų vyskuvų virti metai iš eilės GFWC suvažiavimas priėmė M. Samatienės pasiūlytas lietuviams svarbias rezoliucijas.

Ilgametę LMKF narę Galiją Žilionienę šios kadencijos metu GFWC vadovybė pakvietė atstovauti organizacijai Jungtinės Tautos ir dirbti komitete, rengiant tarptautinę moterų konferenciją 1980-jo dešimtmečio viduryje.

Salomėja Valiukienė

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Dagys — MEILĖ TARP PRIEŠŲ. 12-kos vaizdų drama. Išleido autorius. Jo ir iliustracijos. Toronto — 1980. Tiražas — 500. Spausdino Litho Art. 156 psl. Gaunama šiuo adresu: 78 Chelsea Ave., Toronto, Ont. M6P 1C2, Canada.

Knygos autorius — Jokūbas Dagys. Jau esam rašę kitų jo knygų išleidimo progą, kad jis mum pažįstamas kaip talentingas skulptorius, pasirašęs vien pavardę ir neminjęs savo vardo. Mažai kas žinojo, bet Lietuvių Enciklopedijoj buvo pažymėta, kad jis rašė ir eilėraščius. Tai išaiškėjo iš jo įmantriais pavadinimais knygų — "Dagys dejuoja ir dainuoja" (1977) ir "Dagys klajoja ir galvoja" (1979).

Dabar štai trečioji knyga — "Meilė tarp priešų", eiliuota dvylikos vaizdų drama su dvidešimčia veikėjų ir daugeliu statistų. Veiksmai vyksta 1939-1941 metais Lietuvoj, viename provincijos mieste arti Prūsijos sienos.

Kreipdamasis į skaitytoją, autorius pasisako, kad ši drama buvo parašyta stovykliniais laikais Vokietijoj ir Anglijoj (1946-1948). "Gal būt susilauksiu įvairių priekaištų dėl jos veikėjų veiksmų", rašo jis. "Ką padarysi, — tokie buvo laikai, o žmonės savotiškai reaguoj į tas situacijas. — Man terpėjo ne aukštinti ar žeminti jų politines pažiūras, bet kurti literatūrą."

Į aukštesnes literatūros pakopas autorius nepakyla, bet šiaip knyga įdomi. Labai įdomios iliustracijos — skulptūros ir piešiniai, parųškiną veikėjų charakterus.

Knygos gale yra pora eilėraščių.

RYTŲ LIETUVA. Istorinių bei etnografinių studijų rinkinys. Suredagavo Algirdas M. Budreckis. Studia Lituanica IV. Kalbą ir korektūrą peržiūrėjo Marija Lemešytė-Dikinienė ir Leonardas Gogelis. Išleido Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga 1980 spalio 9. Spausdino M. Morkūno spaustuvė Chicagoje. Tiražas: 1,200 egz. Iliustruota nuotraukomis, brėžiniais ir žemėlapiams. Kietais viršeliais. 630 psl.

Autoriai ir jų studijos: Jonas Puzinas — Vilniaus 650 metų sukaktis — miesto ar Gedimino sostinės?, Marijus Blynas — Rytų Lietuvos senovės paminklai, Senovinės Vilniaus miesto gynybinės sienos, Algirdas Budreckis — Įvadas į Rytų Lietuvos Potanomastiką, Rytų Lietuvos vaivados ir kašielionai XV-XVIII amžiais. Vilniaus krašto demografinės problemos, Rytų Lietuvos vietovardžių žodynelis, Jerzy Ochmanski — Lietuvių etninė siena rytuose nuo padermių epochos ligi XVI amžiaus, Zigmantas Raulinaitis — Slavų kovos su jotvingiais XII amžiuje, Alicija Rugytė — Vilniaus universitetas ir tautinis lietuvių atgimimas, Jurgis Gimbutas — Rytų Lietuvos kaimų sodybos ir trobesiai, Kazimieras Grauzinis — Lietuvos konfliktas su Lenkija dėl Vilniaus ir Suvalkų žemių, Mykolas Roemeris — Vilnius ir tarptautinė teisė, Domas Krivickas — Vilniaus klausimas tarptautinės teisės požiūriu, Mykolas Biržiška — Lietuvos rytu ir pietų sienos, Zenonas Ivinskis — Lietuvos sienų klausimu: rytų ir pietryčių sienos.

Po dr. Jono Šalnos, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos pirminko, pratarmės eina redaktoriaus žodis, kur sakoma: "Rytų Lietuva yra dvidešimt šešerių metų darbo vaisius. Skaitytojais pastebės, jog bendradarbiai yra kelių kartų, įvairių įsitikinimų ir išsimokslinimo. Jų studijos net skirtingais dešimtmečiais parašytos".

Knyga verta skaitytojo domesio.

Linksni mes grįšim į tėvynę,
Ji mus ten po sparmu begalau,
Ir duos mums laimę begalinę,
It aušrą rytmetį dangaus.

Petras Vaičiūnas

AKCIJA UŽ VYTAUTĄ SKUODĮ

PATERSON, N.J.

Patersoniečiai, atsiliepdami į JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininko Algimanto Gečio ir Lietuvos informacijos centro, vadovaujamo kun. K. Puzevičiaus, atsišaukimus gelbėti Vytautą Skuodį iš Mordovijos koncentracijos stovyklos, remiantis tuo, kad jis yra Amerikos pilietis, padarė šiuos žygius:

LB Patersono apylinkės pirmininkė Angelė Stankaitienė mėgino gauti audienciją pas Patersono vyskupą Frank Rodimer ir prašyti jį įeiti į ad hoc komitetą gelbėti V. Skuodį, kadangi jis yra ne tik Helsinkio grupės narys, bet priklauso ir Tikinčiųjų teisėms ginti komitetui. Kadangi vyskupas yra atostogose ir grįžęs tuoj vyks į vyskupų konferenciją, tai šiuo metu rengiamas vyskupui raštas, tuo atveju, jei jis negalės mūsų delegatų priimti dėl laiko stokos, prašant jį įeiti į minėtą komitetą ir, be to, prašyti jį, kad jis įtaigotų Peace and Justice Commission of the National Conference of Catholic Bishops, kad jie įtrauktų V. Skuodžio rei-

kalą į savo dienotvarkę. Kad vyskupui būtų lengviau orientuotis Skuodžio byloje, Antanas Masionis parašė ilgesnį laišką diecezijos savaitraščio The Beacon redaktoriui. Jame paaiškinama Skuodžio veikla, jo nuėjimas ir išsiuntimas į Mordovijos koncentracijos stovyklą ir paminimas jo bado streikas. Pačiam vyskupui bus dar įteikti ir daugiau papildomos medžiagos apie Lietuvos reikalus.

Angelė Stankaitienė taip pat apsilankė kongresmano Robert A. Roe įstaigoje, įteikė reikalingas žinias apie Skuodį ir prašė jam paramos. Be to, ji yra užmezgusi ryšius su Amerikos Legijono nariais ir mėgina ir juos įtraukti į akciją gelbėti Skuodį.

LB Patersono apylinkės lietuviai per Angelę Stankaitienę ir Antaną Masionį pasiuntė savo senatoriams ir kongresmanams 26 telegramas, o Patersono Lietuvos vyčiai 22 telegramas, prašydami veikti State Departmentą, kad jie kuo greičiau gelbėtų Vytautą Skuodį.

A. Masionis

PHILADELPHIA, PA.

Joninės gamtos priglobstys

Netoli nuo Philadelphijos, Delran, N.J., yra gražus ežeras, kurio pakrantėje yra prisiglaudusi lietuvių kolonija. Čia gal dvidešimt šeimų sudaro LB apylinkę, gyvai besireiškiančią ne tik vietoje, bet ir Philadelphijos kultūriniam, visuomeniniam politiniame, religiniame gyvenime.

Ši kolonija turi gražią tradiciją — jau 19-ti metai su kultūrine programa pamini Jonines. Šiais metais Joninėms džiaugėms birželio 27 agronomo Vytauto ir Vandos Jankų sodyboje.

LB apylinkės pirmininkas Balys Raugas pradinės pastabos paminėjo, kad tydomis apgalvesta tuos, kurie jau niekada su mumis nebeieškos paparčio žiedo. Sveikindamas Jonus ir su-

sirinkusius, vylėsi, kad kitais metais vėl susirinkime nepaliesi skausmo bei liūdesio.

Pasidžiaugė, kad jų kolonija padidėjo prieš kelis mėnesius iš Brazilijos atvykusia jauna chemiko Petro ir Aldonos Meidūnų šeima, kuri turi tris vaikučius.

Pranešė, kad jų kolonijos lietuviškame gyvenime labai aktyviai pasireiškęs jaunuolis Virgus Volertas, LB Lietuvos Jaunimo Sąjungos pirmininkas, šį pavasarį studijas apvainikavo magistro laipsniu. Sveikino Algimantą Česonį, ką tik baigusį Philadelphijos V. Krėvės lituanistinę mokyklą, ir jam įteikė dail. Jono Paštuko paveikslą.

Paminėjo, jog Joninių išvakarėse artimųjų tarpe Vincas Salčiūnas, ilgametis Lietuvos namų valdybos pirmininkas, su žmona Ona atšventė savo vedybinę sukaktį ir Onos gimtadienį.

Atsidedamas šeiminkam, kad leido pasinaudoti patalpomis, gražiąja sodyba, įteikė jiems dail. Paštuko paveikslą.

Literatūrinė dalis

Pradėdamas šią programą dalį, B. Raugas prisiminė čia gyvenančio rašytojo Vytauto Volerto 60 metų sukaktį. Šią sukaktį švęs už poros mėnesių. Jis yra parašęs penkis romanus, du iš jų laimėjo Draugo premijas.

Iš jo paskutinio romano "Greitkelis" ištrauką paskaitė Marija Rauginė.

Toliau pirmininkaujantis pagarbai pristatė poetą Tėv. Leonardą Andriekų, OFM, Aidų žurnalo redaktorių. Svečias poetas paskaitė apie pustuzinį eieraščių. Bendrai jo poezijoje vyrauja religinė tematika.

Šio poeto atsilankymas į Jonines suteikė daug orumo. Gi tapybos meno mėgėjai apžiūrėjo chigagiškio dail. J. Paštuko parodėlę.

Svečius skoningais patiekalais pavaišino Bronė Karaskienė, kuri beveik kiekvienam parengime padeda paruošti valgius.

Svečių į šią gražią sodybą prie ežero buvo atsilankę didokas būrys. Jie čia svečiavosi iki vidurnakčio.

B.V.

ALBANY, N.Y.

Mirė kun. J. Klebauskas

Liepos 4 mirė kun. Jonas Klebauskas, Teresian House, Albany, N.Y., kapelionas. Buvo kilęs iš Scrantono, Pa., Juozo ir Agotos Mažukaitės (jau mirusių) sūnus.

Gimė 1920 spalio 24. Baigė Šv. Juozapo pradžios mokyklą, Marianopolio akademiją, Thompson, Conn., ir Marian Hills seminariją, Hindsdale, Ill. Įšventintas kunigu 1948 gegu-

Jonas Obelinis

Lietuvių diena Kennebunkporto pranciškonų vienuolyno sodyboje buvo liepos 12. Tautinius šokius šoka Bostono tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja Ona Ivaškienė. Nuotr. V. Maželio

LIETUVIŲ DIENA KENNEBUNKPORTE

Tradicinė lietuvių diena pranciškonų vienuolyno sodyboje Kennebunkporte, Maine, buvo liepos 12, sekmadienį. Ji buvo skirta pranciškonų įsikūrimo Amerikoje 40 metų sukakčiai paminėti. Į šią šventę iš Rochesterio, N.Y., buvo atsilankęs pranciškonų įsikūrimo organizatorius Tėv. Justinas Vaškys, OFM. Paulius Baltakis, OFM.

LIETUVA IR LIETUVIAI AMERIKIEČIŲ ALMANACHE

Naujai išleistas 1981 katalikų almanachas, vieno tomo katalikų enciklopedija, net šešis kartus mini lietuvius bei lietuvių reikalus.

Almanache pateikiama trumpa Lietuvos istorijos santrauka, pabrėžiant Bažnyčios vystymąsi nuo 1251 iki dabarties.

Iškeliamas Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto narių, kun. A. Svarinsko ir kun. S. Tamkevičiaus, persekiojimas Lietuvoje.

Cituojama ir LKB Kronikos Nr. 40 ištrauka apie religinį gyvastingumą Lietuvoje: gyvastingumo pavyzdžių tarpe minima vaikų aktyvus dalyvavimas religinėse apeigose, masinės religinės procesijos, ir t.t.

Kritiškai pristatomas sovietų žinių agentūros Novosti 14-os puslapių raportas, kuriame sovietai teigia, jog Lietuvos kunigai darosi vis lojalesni sovietinės valdžios linijai.

Leidinyje minima net 18 lietuvių demonstracija prie sovietų ambasados. Rašoma, kad 18 katalikų prisirakino prie sovietų ambasados vartų 1980 liepos 18. Washingtono protesto ženklai prieš religinių ir politinių teisių suvaržymus Lietuvoje. Cituojamas Lietuvos Katalikų Religinės Šalpos reikalų vedėjas kun. K. Puzevičius, kuris spaudai pareiškė: "Jei užmiršime, kas atsitiko Lietuvoje prieš 40 metų, tai pritarime įvykiams Afganistane..."

607 puslapyje pateiktas lietuviškų katalikiškų organizacijų ir jų veiklos sąrašas. Į sąrašą įtraukti: Ateitininkai, Lietuvių Katalikų Susivienijimas, Amerikos Lietuvių Romos Katalikų

žės 16 Chicagoj, Ill. Teologijos doktoratą gavo Angelicum universitete Romoj 1951. Kunigu išbuvo 33 metus.

Paliko nuliūdime du broliai: Juozas, Scranton, Pa., ir Petras, Windsor, Conn.; šešios seserys: Adelė Kazokynas, Center Harbor, N.H., Minnie Muskett ir Izabelė Petcavage, Scranton, Pa., Lilian Grakowsky, E. Hartford, Conn., sesuo M. Liguori, SJC, Brockton, Mass., ir Agnes Klebauskas, Coral Gables, Fla.

Palaidotas liepos 8 iš Šv. Juozapo parapijos Cathedral kapinėse. Klebonas kun. Mykolas Ožalas koncelebravo mišias su prel. Antanu Norkūnu, kun. Gerald Buckley, kun. Thomas Kelly ir kun. Walter Dirig.

Br. J.P.

Mišių metu giedojo Brocktono Šv. Kazimiero lietuvių parapijos choras, vadovaujamas kompozitoriaus Juliaus Gaidelio.

Koncertinę programos dalį choras atliko vėliau. Šį kartą choras dainavo salėje. Gi tautinių šokių programą atliko Onos Ivaškienės vadovaujama tautinių šokių grupė iš Bostono.

Šiomet žmonių į šią sukaktuvinę šventę atsilankė kur kas daugiau, nei kitais metais. Maino valstybės gubernatorius išleido Pavertę Tautų savaitės proklamaciją.

Šventę plačiai aprašė Journal Tribune liepos 13 laidoje. Į pirmą puslapį įsidėjo net tris nuotraukas iš tautinių šokių programos. Straipsnyje prisiminta ir dabartinė Lietuvos padėtis, jos okupacija, kaip pranciškonai įsikūrė Amerikoje.

LIC

MUZ. JUOZO ŽILEVIČIAUS PADĖKA

Devyniasdešimtojo savo gimtadienio proga gavau didelę kūrėvą sveikinimo laiškų ir dovanų. Mane sveikino prezidentas Ronald Reagan su poniu, vyskupu Antanas Deksnys, nepriklausomas Lietuvos pasiuntinys charge d'affaires dr. Stasys Bačkis, generalinė konsulė Juzė Daužvardienė, PLB pirmininkas Vytautas Kamantas, JAV LB Kultūros tarybos pirm. Ingrida Bublėnė, Balfo CV pirm. Marija Rudienė, Lietuvos žurnalistikų s-gos centro valdyba, komp. Alfonsas Mikulskis ir ponis Čiurlionio ansamblio vardu, Lietuvių kompozitorių simfoninio koncerto komitetas, Lietuvių moterų federacijos Philadelphijos klubo valdyba, redaktorius Paulius Jurkus Darbininko redakcijos vardu, Detroito Lietuvių kultūros klubo pirm. Antanas Musteikis, Chicago muzikai ir daugelis kitų, kurių dėl vietos stokos negaliu išvardyti.

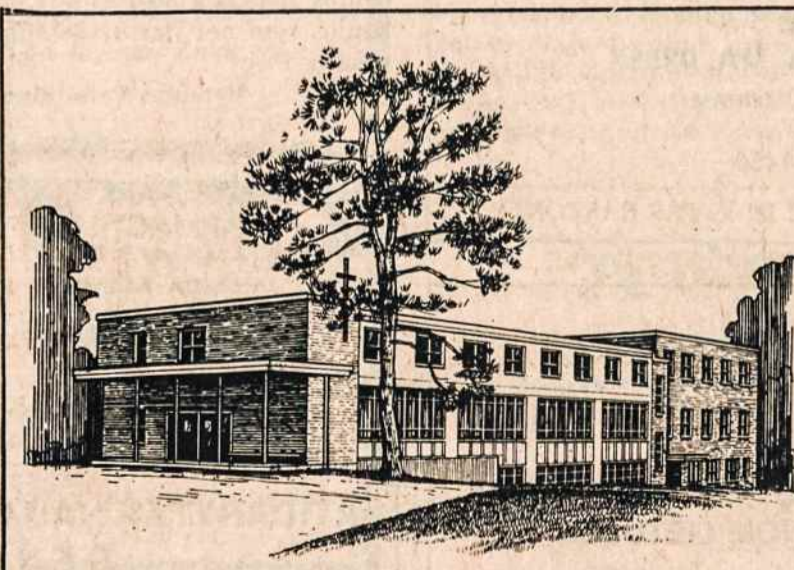
Asmeniškai mane pasveikinti atvyko Baltimorės lietuvių parapijos klebonas kun. Antanas Dranginis ir iš Washingtono "Voice of America" žurnalistas Vladas Būtenas su rašytoju Antanu Vaičiūliaičiu. Baltimoriečiai lietuviai mane sveikino per radiją ir raštu.

Spaudoje ta proga apie mane rašė komp. kun. Ladas Budreckas Darbininke, komp. Alfonsas Mikulskis Dirvoj, Juozas Laučka Tėviškės Žiburiuose ir Garse ir red. Kazys Bradūnas spausdino maną pasisakymus, užrašytus A. Radžiaus, Draugo kultūriniam priede. Gal kas nors buvo rašoma ir kituose leidiniuose, kurių nesu gavęs.

Nuoširdžiai visiem dėkoju ir linkiu Aukščiausiojo palaimos.

Jūsų

Juozas Žilevičius

ATOSTOGOS KENNEBUNKPORTE

Lietuviai pranciškonai kviečia jus praleisti savo atostogas Kennebunkporto vasarvietėje.

Sezonas prasideda liepos 3 ir baigiasi rugsėjo 7

Vasarvietė yra gražioje Atlanto pakrantėje su vėsinais kambariais ir jūros vandens baseinu. Buto ir maisto kainos visiems prieinamos.

Informacijai adresas:

Franciscan Guest House
Kennebunkport, Maine 04046
TEL. (207) 967-2011

IŠ VISUR

— Tėv. dr. Tomas Žiūraitis, OP, kuris pastoviai gyvena dominikonų vienuolyne Washingtono, pastoraciniais reikalais buvo išvykęs rugpjūčio 2-6. Gi nuo rugpjūčio 9 atvyksta į Newarko, N.J., lietuvių Švč. Trejybės parapiją ir pavadaus atostogaujančius kunigus iki rugpjūčio 24.

— Solistė Gina Capkauskienė yra susirgusi. Buvo sunegalavusi širdis. Dėl ligos atšaukė visus savo pramatytus koncertus. Šią vasarą rugpjūčio 21 turėjo koncertuoti pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte. Ten ji koncertavo jau eilę metų. Jos koncertai vis būdavo ateitininkų sendraugių savaitės pabaigoje.

— Poetas Aleksandras Radžius, gyvenęs Baltimorėje, Md., vaikščiodamas parke, susilaužė koją. Gydosī namuose. Buvo planavęs vykti į ateitininkų sendraugių stovyklą Kennebunkporte. Ten būtų dalyvavęs literatūros vakare. Dabar visos išėigos ir atostogos atpuola, nes gydytis reikės ilgesnį laiką.

— St. Petersburgo lietuviškas jaunimas yra suorganizavęs naują futbolo komandą, kuri pasirinko vardą — Perkūnas. Šiuo metu ji ruošiasi pirmam sezonui, kuris prasidės rugsėjo mėn. Komandą apsiėmė treniruoti p. Didžbalis, neseniai persikėlęs ten su šeima iš New Jersey. Komandos kapitonus išrinktas Vytautas Navickas. Ši nauja grupė yra susilaukusi St. Petersburgo lietuvių kolonijos stiprios ir nuoširdžios paramos.

— Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio dviejų dienų suvažiavimas įvyks rugsėjo viduryje Chicagoje.

— Dainavos stovyklavietės metinis rėmėjų suvažiavimas įvyks spalio 17 Detroito Lietuvių Kultūros Centre.

— Lietuvių fotografų dešimtoji metinė paroda Chicagoj, Jaunimo Centro Čiurlionio galerijoje, vyks spalio 23 — lapkričio 1.

— Chicagojos radijo Margutis 50 metų veiklos sukakties pokylis įvyks spalio 24 Jaunimo Centre.

— Chicagojos Lietuvių styginio ansamblio koncertas Jaunimo Centro didžiojo salėj įvyks lapkričio 8.

— Solistė D. Stankaitytė ir A. Grigo koncertas Chicagoj, Jaunimo Centro didžiojo salėj, įvyks lapkričio 15. Rengia Skautybės fondas.

— Chicagojos Jaunimo Centro tradicinė vakariinė įvyks gruodžio 6 didžiojo salėj.

— Kanados Lietuvių Dienos šiais metais bus Toronte spalio 9-11.

— Sesers M. Bernardos, Šv. Kazimiero seserų vienuolijos nrės, žymios muzikės ir ilgametės muzikos mokytojos, pora kompozicijų yra įtraukta į lietuvišką mišiolo, kurį kiekvienos dienos naudojimui rengiasi išleisti Lietuvių Kunigų Vienių. Mišiolo muzikine dalimi rūpinasi kun. prof. Ladas Budreckas, o mišiolo tekstais — Tėv. Vytautas Zakaras, OFM. Mišiolas spausdinamas lietuvių pranciškonų spaudtuvėj, Brooklyne.

— Birutės Pūkelevičiūtės romanas "Aštuoni lapai" išėina latvių kalba "Dancigas Krišana". Knygą leidžia latvių leidykla Gramatu Draugs. Latvių kalbon vertė Janis Zarinš. Latvių studentų korporacijų sambūris Latvijoje centre Chicagoj buvo surengęs B. Pūkelevičiūtės pagerbimą. Apie jos kūrybą kalbėjo Irma Cepere.

— Lietuvių Fondo metinis banketas Chicagoj įvyks lapkričio 7 Oak Lawn Tower Inn patalpose.

— Montrealio "Gintaro" ansamblio liaudies instrumentų plokštelės pristatymas Chicagoj, Jaunimo Centro mažojo salėj įvyks rugsėjo 25.

ŠALFAS S-gos sporto žaidynių proga Baltimorėje gegužės 16-17 sportininkus, jų vadovus, svečius sveikina žaidynių organizacinio komiteto pirmininkas Algirdas Veliuona. Premijas laimėję sportininkai buvo apdovanoti taurėmis, kaspinėliais ir specialiais šiom žaidvnm Baltimorėj atžymėti prisiminimo ženklais. Stovi iš k. Sean Burke, Romas Kezys — New Yorko lietuviškojo radijo valandėlės vedėjas, įrašęs iškilmes į juostą; Lisa Budaitė, Dana Veliuonaitė ir Vaclovas Laukaitis. Nuotr. K. Cesonio

PASKENDUSIŲ BEI UŽKASTŲ TURTŲ IEŠKOJIMAS

Šiuo laiku atėjo į madą ieškojimas paslėptų turtų. Vieni su moderniausiomis priemonėmis ieško visų laivų karaliaus Titaniko. Kiti su kuprinėmis važiuoja į Colorado kalnus ieškoti aukso. Dar kiti, ginkluoti magnetiniais aparatais, ieško užkastų turtų bei monetų. Visa tai yra romantiška ir įdomu, bet ne visada pelninga.

Būtų tiksliau atkasti tuos turtus, kurie gulį pasislėpę mūsų kiemuose. Šį kartą noriu apibūdinti gyvybės apdraudas.

Apdraudų industrija nori žmogų įtikinti, kad kas mėnesį jai plaukią pinigėliai nėra išlaidos, bet yra investavimas. Už tai apdraustajam yra pažadami dideli turtai po mirties.

Aš pilnai suprantu, įvertinu ir gerbiu norą ir intenciją užtikrinti savo šeimos bei artimųjų gerovę po mirties. Bet tai yra galima padaryti ir be didelių mėnesinių mokesčių. Nebūtina turėti augimo ("endowment") apdraudos programą, kuri gana brangi, kuri paima labai didelę mėnesinio mokesčio porporciją dėl mirties rizikos ir iš likusių pinigų, atėmus didelius administracinius mokesčius, bando suverti apdraustajam kapitalą.

Apdraudos bendrovės, šias programas siūlydamos, žiūri vien tik savo gerovės. Pagal įstatymą jos turi skolinti pinigus žemu procentu apdrausta-

jam ligi pilnos vertės jo apdraudos. Tačiau šiais laikais, kada pinigų procentas yra labai aukštas, bendrovės mėgina nuslėpti faktą, kad publika gali pasiskolinti savo sudėtą kapitalą ir jį pajungti derlingiau. Čia ir yra vienas metodas ieškoti užkastų turtų savo darže. Patyrę, kad jūs turima apdrauda dabar turi tim tikrą nustatytą vertę, paimkit paskolą iš to įmokėto kapitalo, sakykim, septyniais procentais ir investuokit už 17 procentų per metus. Šiuo būdu jūs pasiliekat apdraustas ir pakinkot savo užkastą turtą labai efektingai šios dienos naudai.

Antas metodas parodyti savo žmonai, vyrui ar vaikam meilę (save apsidrausti) yra paimti pigią "term insurance" apdraudą, o likusį tam tikslui skirtą pinigą investuoti į savo banką aukštu procentu ir traktuoti jį kaip "annuity fund". Žodžiu, apsidraudę tragedijos atveju, jūs planuojat savo likusį turtą savarankiškai ir turit to turto kontrolę. Jeigu netikit popierinio pinigų ateitim, tokio "trusto" ar "fondo" kapitalą galit investuoti į auksą ar kitą taurų metalą.

Šiuo laikotarpiu pilietis turėtų atidžiai apsižvalgyti ir praplėsti savo investavimo akiratį. Aukšui nukritus ligi \$400 už unciją ir sidabru ligi \$10 už unciją, mes turim šių metalų tradicinę

pusiausvyrą, kai aukso kaina buvo \$40 už unciją ir sidabro — \$1 už unciją. Manyčiau, kad infliacijos atveju sidabras yra patogesnė priemonė investavimui dėl jo žemesnės kainos ir prieinamumo bei industrinės paklausos. Todėl, užpirkus jum prieinamą kiekį sidabro, patarčiau nesirūpinti jo kainos bangavimu, kadangi ilginiui kaina kils, reflektuodama popierinės valiutos silpnumą.

Prie užkastų turtų ieškojimų priskirčiau sidabrinį indų bei sidabrinį daiktų supirkimą. Čia, pasižvalgius po varžytynes, išpardavimus bei privačius pasiūlas, galima užtikti kur ne kur eksponatų, vertesnių keletą kartų daugiau negu prašoma kaina. Neliesim šiuo laiku numizmatikos, kuri yra savyje mokslas.

Žinoma, dažnai pasitaiko, einant per zoologijos sodą ir stebint įvairius gyvius, nepastebėti dramblio. Šis pasislėpęs dramblys mūsų finansiniame gyvenime yra paprasta banko taupymo sąskaita. Savo klientus stebėdamas, matau, kaip tūkstančiai žmonių laiko savo pinigus iš įpratimo penkių ar šešių procentų sąskaitose, kai šiuo laiku galima gauti ligi 18%. Jei piliečiui pasakytum atiduoti du trečdalius savo turto Bažnyčiai ar valstybei, jis išsigastų. Tačiau jis tikrumoj atsisako dviejų trečdalių savo turto potencialo, nepajungdamas savo kapitalo prasmingiau. Todėl labai svarbu sąmoningai peržvelgti savo turimas sąskaitas ir pajungti ekonomines bures tvirtesniem vėjams.

Baigdamas noriu tik priminti, kad jūsų kredito unija KASA moka aukščiausius galimus procentus ir laukia jūsų nuo 9 valandos ryto net ligi 9 valandos vakaro.

Vytautas Vebelūnas

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

ATIDARYTAS NAUJAS DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas

VISA

MASTERCHARGE

METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privaziavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir patikrinti kainas

SUNNY HILLS, FLA.

Pamaldos

Sunny Hills parapijos bažnyčioje birželio 14 buvo laikomos pamaldos už žuvusius ir dabar kenčiančius tautiečius. Ta intencija mišias aukojo vietos klebonas kun. Pr. Jaraška. Pamaldų metu giedojo V. Mamaičio vadovaujamas chorelis, kurio giesmes pajavairino J. Čepukienė, solo sugiedodama tai dienaipritytaikytą giesmę. Klebonas kun. P. Jaraška savo gražiam pamoksle klausytojus nukėlė į tuos laikus, kada lietuviai buvo žiauriausiu būdu tremiami kančiom ir žiauriausiai mirčiai. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu.

Sunny Hills dešimtmetis

Birželio 13, 14 ir 15 buvo paminėtas Sunny Hills vietovės įsikūrimo dešimtmetis. Ta proga buvo surengta įvairių žaidynių varžybos, karalienės bei gražuolės rinkimai ir kiti įvairumai. Laimėjusieji buvo apdovanoti premijomis.

Lietuviai šioj vietoj pradėjo kurtis prieš 3 metus. Šiuo metu jie jau turi pasistatę 36 gyvenamumus namus, o iki metų pabaigos dar bus pastatyta 10 namų. Statybinių sklypų lietuviai turi čia įsigiję 600 su viršum. Pastatytieji lietuviai namai, o ir įsi-

gytieji sklypai yra gražiausioj Sunny Hills vietovėj, aplink "Boat Lake" ežerą. Netoliese esantis "Old Homestead" ežeras taip pat bus apsuptas lietuvių perkamais sklypais.

Ši vietovė yra aukščiausioj Sunny Hills apylinkės vietoj, ir statybiniai sklypai čia yra žymiai didesni — 1/3 akro. Čia jau vedami keliai, vandentiekis, požeminiai telefono ir elektros laidai. Atliekami ir kiti paruošiamieji statybos darbai. Jau ir čia keletas lietuvių yra nupirkę statybinių sklypų ir užsisakę namus.

Kad lietuviai Sunny Hills turi "okupavę" patraukliausią ir gražiausią vietovę, tai tik V. Belecko nuopelnas. Jis ir šiuo metu labai lengvina pradedantiems čia kurtis naujakuriam.

Nuo šių metų vasario mėn. Sunny Hills parapijos klebonu yra paskirtas kun. Pr. Jaraška, tad lietuviškas pamaldas turim kiekvieną sekmadienį. Pažymėtina, kad lietuviai šias pamaldas lanko šimtu procentų. Pagal lietuvišką tradiciją, turėjom ir gegužines pamaldas. Nors ir negausus lietuvių chorelis, tačiau gražiu savo giedojimu šias lietuviškas pamaldas pajavairina.

Stengiamasi įsigyti žemės sklypą vietos kapinėm, kuriose bus ir lietuviams skirtas plotas.

Sunny Hills Lietuvių Bendruomenės valdyba rūpinasi čia pastatyti senelių namus — lietuvišką sodybą. Tokiai sodybai čia pastatyti sąlygos yra gana geros. Tikimasi, kad greitai laiku šis reikalas bus išspręstas.

Z-s

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJ

JAV LB visuomeninių reikalų taryba gyvai domisi Californijos pabaltiečių organizacinio komiteto siūlymu angažuoti plačiai žinomą Hannaford firmą intensyviai Pabaltijo valstybių politinės padėties, žmogaus teisių paneigimo ir tų tautų siekimo būti laisvomis išpopuliarinimui amerikiečių visuomenėj. Tuo tikslu JAV LB visuomeninių reikalų tarybos darbuotojai Alg. Gečys, Alg. Gureckas, Aušra Zerr ir Jaunimo Sąjungos atstovas Linas Kojelis Washingtone buvo susitikę su Hannaford firmos atstove Leslie Dutton. Keletą valandų trukusiame pasitarime kurį laiką taip pat dalyvavo ir Jungtinio Baltų Komiteto vykdomasis pirm. Maido Kari. Hannaford firmai ruošiant minėtu klausimu formalų pasiūlymą, JAV LB visuomeninių reikalų taryba suteikė jai įvairios dokumentinės medžiagos nušvietimui Pabaltijo valstybių statuso JAV valdinėse įstaigose.

Algimantas Gureckas, LB atstovas Washingtone tarptautiniam reikalam, JAV LB krašto valdybos vardu pasiuntė telegramas prez. R. Reagan ir valstybės sekretoriui A. Haig, kuriose išreiškė LB nepritarimą JAV administracijos planam atšaukti grūdų embargo Sov. Sąjungai. Į abi telegramas sulaukta oficialių atsakymų, JAV administracijai aiškinant, kad embargo nebuvusi efektyvi priemonė pasipriešinti sovietų invazijai į Afganistaną.

Jonas Urbonas, JAV LB krašto valdybos vicepirmininkas organizaciniam reikalam, dalyvaudamas Washingtone vykusių respublikonų tautinių grupių konferencijoje, užmezgė ryšius su Baltųjų Rūmų štabo viršininku James A. Baker III. Po suvažiavimo J. Baker birželio 9 laišku J. Urbonui padėkojo už turėtą pokalbį ir išreiškė viltį ateity bendradarbiauti.

Tarpreliginio komiteto pagelbėti sovietų žydams kvietimu, JAV LB krašto valdybos vicepirm. Aušra Zerr ir Philadelphiaos LB apylinkės valdybos pirm. Teresė Gečienė dalyvavo Baltch institute, Philadelphiaos, įvykusiame JAV kongresmanų L. Coughlin ir W. Gray pagerbime. Pagerbimo metu LB atstovės turėtuose pokalbiuose kelė svarbą neužmiršti ir kitų Sov. Sąjungos pavergtų tautų persekiojamųjų.

Kazio Jankūno, JAV LB New Jersey apygardos pirmininko, laišką redakcijai išspausdino New Jersey valstijos leidžiamas dienraštis The Star-Ledger, birželio 10. Laiške prisimenami birželio įvykiai, iškeliamas Sov. Sąjungos nepaklusimas jų pasirašytom sutartim, išvardinami kai kurie suimtieji rezistentai. Pažymėtina, kad minėtame laikrašty K. Jankūnui kelis kartus per metus pavyksta įsiterpti su lietuviškais reikalais.

Savo vaikams, kurie baigia mokslus ir išsikelia dirbti į kitus miestus, užprenumeruokime Darbininką. Tai bus jiems geriausia dovana.

SPECIALI KALĖDŲ — NAUJŲ METŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ.
1982 programos gaunamos dabar.
Pilnas aprūpinimas — tik \$424*, plus pigus skridimas į Pabaltijo vietas, aukščiausios vertės, nemokamai naudojantis brošiūromis.

*10-11-15 dienų kelionės, remiantis dviese kambaryje, kainuoja nuo \$424 iki \$705; tik žemėje.

JONAS ADOMĖNAS ORBITAIR INTERNATIONAL LTD.
NEW YORK, N.Y. 10017
TEL. 212 986-1500

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG
Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.
GAVEJAS NIEKO NEMOKA.
TOKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKIMTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštų kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

488 Madison Avenue (tarp 51 ir 52 g-vės)
Floor 21st New York, N.Y. 10022
Tel. (212) 758-1150-1

SKYRIAI:

Apple-Valley, Min. 55124	7626 W. 150 St.	612 432-7083
New York, N.Y. 10003	45 Second Avenue	AL 4-5456
New York, N.Y. 10011	135 W. 14th Street	CH 3-2583
So. Boston, Mass. 02127	393 West Broadway	617 268-8764
Bridgeport, Conn. 06610	1880 Seaview Ave.	203 367-2863
Chicago, Ill. 60629	2501 West 69 St.	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134	6089 State Road	884-1738
Irvington, N.J. 07111	1082 Springfield Ave.	374-8446
Grand Rapids, Mich. 49504	636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hackensack, N.J. 07601	112 Main St.	201 342-9110
Hartford, Conn. 06106	518 Park St.	246-9473
Lakewood, N.J. 08701	241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022	960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106	698 Sanford Axanu	373-8783
Miami Beach, Fla. 33139	1352 Washington Ave.	305-532-7026
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th St.	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141	4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	1307 E. Carson Street	HU 1-2750
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook St.	766-1668
Fort Wayne, Ind. 46808	1807 Beineke Rd.	432-5402
Worcester, Mass. 01610	144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	RI 3-0440

BALTIC TOURS
11 DIENŲ KELIONĖ SU 6 DIENOM LIETUVOJ

rugpiučio 15-25 ..... \$1,249
rugsėjo 1-11 ..... \$1,129
rugsėjo 30 — spalio 10 ..... \$1,089

Lankoma: Varšuvoj 2 dienos, Vilniuj 6 dienos, Frankfurte 1 diena; miegamieji vagonai traukiniu iki Vilniaus ir iš Vilniaus.

Oro kelionės su Lufthansa iš Bostono, New Yorko ir Philadelphiaos. Galima prisidėti ir iš kitų miestų. Vietų skaičius ribotas. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:

BALTIC TOURS
8 White Oak Road
Newton, MA 02168
617 969-1190

Daromi giminių iškvietimo dokumentai

**A.A.
EVAI RADESKAS**

amžinybėn išėjus, dukrą Emmy, žentą Antaną ir anukę Ritą Gražulius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

Genovaitė ir Kazys Trečiokai

**A.A.
JONUI BELECKUI**

mirus, jo sūnų Vytautą Belecką su žmona Genute ir visą šeimą nuoširdžiai užjaučia newyorkiečiai—Sunny Hills gyventojai:

*Kun. A. Kardas
Kun. A. Račkauskas
Viktorija ir Antanas Dėdinai
Birutė ir Vitas Labučiai
Aušra ir Antanas Sabaliai*

**A.A.
JONUI BELECKUI**

mirus, gilią užuojautą reiškiamo našlei Veronikai, dukrai Genovaitėi, sūnams Vytautui ir Stasiui Beleckams ir Kaziiui Matuzui su šeimomis.

Dr. Marija ir Aleksandras Žemaičiai

Vytautui Beleckui, žmonai Genutei ir jo šeimai, tėveliui

JONUI BELECKUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Ona ir Jonas Zubavičiai

Liūdesio prislėgti, pranešame, kad 1981 m. liepos 26 d., sulaukęs 97 metų amžiaus, Lietuvoje mirė mūsų mylimas tėvelis ir senelis

**A.A.
JUOZAS KATELĖ**

Jis buvo ilgametis Kauno Operos solistas, Vytauto D. Bažnyčios vargonininkas; kol sveikata ir jėgos leido, dėstė dainavimą Kaune ir Vilniuje. Gyvenimo saulėlydį praleido rūpestingai globojamas dukters Sniegos Katelytės-Vaitkuvienės.

Tėte, tebūna Tau lengva Lietuvos žemelė!

*Danutė Katelytė-DeCesare su šeima
Cranton, R.I.*

PADĖKA

Į amžinybę iškeliavus brangiam vyrui ir tėvui
A.A. DR. STASIUI PETRAUSKUI,

reiškiamo gilią padėką visiems draugams ir pacientams už pareikštą užuojautą ir už atsilankymą laidotuvių koplyčioje. Klebonui kun. Petrui Žemelkiui už sukalbėtą rožančių prie karsto. Už jautrius žodžius ir nepagailėtą ilgą keilonę Pasaulio Lietuvių Gydytojų vardu atsisveikinusiam dr. Pranui Bagdui ir Brolių Fraternitėčių vardu dr. Vytautui Avizoniui. Taip pat dr. Juozui Būtėnui ir Lietuvių Bendruomenės vardu Juliiui Veblaičiui. Visiems nuoširdus ačiū už užprašytas mišias, už atsiųstas gėles ir vainikus.

Nuoširdi padėka klebonui kun. Petrui Žemelkiui už įspūdingas mišias laidotuvių dieną. Širdingai dėkojame mišiose dalyvavusiems Tėvui Klemensui Žalalui ir Tėvui Benvenutui Ramanauskui, taip pat prelatui Jonui Scharnui ir kun. Cyril Noranka.

Už muzikinę dalį bažnyčioje, padėjusią pakelti sunkią skausmo našta, nuoširdžiai dėkojame solistui Liudui Stukui, solistei Jūratei Veblaitytei-Litchfield ir smuikininkui Juliiui Veblaičiui, taip pat Baliui Miškinui ir vargonininkui Matthew Yatkauksui.

Dėkojame Brazilų šeimai už jautrų patarnavimą, palydint a.a. dr. Petrauską į Šv. Gertrūdos kapines.

Ačiū visiems atsilankiusiems bažnyčioje ir palydėjusiems velionį į kapines.

Liūdinti

Petrauskų šeima

**BOSTONO
ZINIOS**

Stebėjime televiziją
Kaip praneša Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės

pirm. Aloyzas Astravas, WBZ televizijos stotis, Bostone kanalas 4, "Speak Out" programoje įsipareigojo paskelbti Pavergtų Tautų Komiteto paruoštą atsisaukimą nurodytomis dienomis: Rugpjūčio 4, antradienį, tarp 9:00 val. ryto ir 12:00 val.; rugpjūčio 5, trečiadienį, tarp

1:00 ir 5:00 val. popiet, rugpjūčio 7, penktadienį, tarp 11:30 vakaro ir 2:00 val. ryto ir rugpjūčio 8, šeštadienį, tarp 7:30 ir 8:00 val. vakaro.

Skirtingi laikai parinkti todėl, kad visi TV žiūrovai turėtų galimybę tai išgirsti. Atsisaukimo tekstas angliškai, dar negalutinis:

News media, including WBZ, have remained silent about torture and genocide committed by the Soviet communists.

In 1959 when president Eisenhower declared "Captive Nations Week" there were 22 nations enslaved by the Communists. Today there are 47 nations. Communists have exterminated 143,000,000 people.

The press and media have chosen not to report or editorialize against the brutal Soviet expansion. 33 nations came under communist control due to the silence which permits Moscow to execute unopposed its plan for world domination.

Of the people who escaped the Red Terror, more than 250,000 live in the Boston area.

We are angry and we are frustrated by this silence of the press which keeps our hope and struggle from the public. Silence sides with genocide. We must continue our struggle and to keep alive the hope of freedom for the billion of people still enslaved by communism.

Taupykim "Taupoje"

Nuo liepos 15 jau oficialiai registruota ir gautas charteris lietuvių kredito unijai "Taupa". Ji dabar yra Amerikos Kreditų Unijos narys ir valdžios prižiūrima bei kontroliuojama.

Apie pirmąjį unijos susirinkimą jau buvo rašyta. O dabar pranešama, kad "Taupa" jau veikia, ir lietuviai gali įnešti savo pinigų taupymui į šią kredito uniją. Įnešti pinigai iki \$100,000 yra valdžios apdrausti, tai reiškia, kad nežus. Taupa mokės už įneštus indėlius galimus aukščiausius procentus. Pav. iki liepos 27 d. buvo už paprastus indėlius mokama 7%, o už terminuotus (6 mėnesių certificate) įnešus 500 dol. iki 10,000 dol.

mokėjo 12%, o jeigu daugiau kaip 10,000, tai 15.56%. Kaip bankuose, taip ir čia mokami procentai keičiasi. Tačiau čia visada bus mokama aukštesni, nes išlaidos mažesnės. Be to, visas pelnas, kuris bankuose eina į kitataučių rankas, čia eis į pačių lietuvių ir lietuviškiems reikalam. Šios kredito unijos nariu gali būti įnešęs \$5.00.

Kaip matome, mes lietuviai galime naudotis šia unija. Apšimoka joje taupyti. Unijos adresas: Lietuvių Kredito Unija, 368 W. Broadway, So. Boston, Mass. 02127; arba P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127.

A. a. Katrina Bataitienė

Liepos 24 Carney ligoninėj Dorchestery mirė Katrina Bataitienė, sulaukusi net 99 su puse metų. Buvo pašarvota Casper laidotuvių koplyčioje. Palaidota liepos 28 po šv. mišių iš Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčios senosios Kalvarijos kapinėse. Jos vyras Antanas mirė 1962 m.

Katrina buvo viena iš pirmųjų Šv. Petro lietuvių parapijos narių. Ji paliko nuliūdime augintinį George Laukaitį.

**BOSTONO PARENGIMŲ
KALENDORIUS**

Minkų vedamos radijo valandėlės gegužinė-piknikas įvyks rugpjūčio 9 Romuvos parke, Brocktone.

Laisvės Varpo rudens koncertas įvyks spalio 4 So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj.

LAISVĖS VARPAS Sekmadieniais 11:30-12:10 val. 740 banga iš WCAS 12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET Vedėjas Petras Viščiūns 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 Telef. (617) 586-7209

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasiūlymas.

Pavergtų tautų savaitės proga lietuvių delegacija pas Mass. gubernatorių Edward J. King. Iš k. Magdalena Lendraitienė, Milda Norkūnienė, už jos gub. King, Elena Vasyliūnienė, inž. Aleksandras Čaplikas. Gubernatorius pasirašė pavergtų tautų savaitės proklamaciją.

"Amber Holidays"

**1981 M. ESKURSIJOS Į LIETUVĄ
IŠ BOSTONO/NEW YORKO**

Maskva/Vilnius:

rugsėjo 17 — 1059.00
rugsėjo 24 — \$1059.00
spalio 8 — \$1019.00
gruodžio 26 — \$ 979.00

Visos grupės aplankys KAUNĄ ir TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

Registracijos reikalu kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, p.o. box 116, So. Boston, Mass. 02127,
TEL. 617 — 268-8764

Ištalgai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS
Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

Norintiems atsikviesti gimines atostogom — sutvarkome dokumentus.

**A.A.
LIUCIJAI JANKŪNIENEI**

mirus, jos vyrą Kazimierą ir sūnų Kastytį nuoširdžiai užjaučiame

Leonilda ir Juozas Giedraičiai

**A.A.
LIUCIJAI JANKŪNIENEI**

mirus, jos vyrą Kazimierą, uolų visuomenininką, sūnų Kastytį giliai užjaučia

Tautos Fondas

LB New Jersey apygardos pirmininkui

KAZIUI JANKŪNUI,

mirus jo žmonai LIUCIJAI, reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime

LB New Yorko apygardos valdyba

**A.A.
LIUCIJAI JANKŪNIENEI**

mirus, jos vyrui Kazimierui, LB New Jersey apygardos pirmininkui, sūnui Kastyčiui ir kitiems artimiesiems gilią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime

Irena ir Aleksandras Vakseliai

**A.A.
LIUCIJAI JANKŪNIENEI**

mirus, jos vyrą Kazį ir artimuosius giliai užjaučiame

Valerija ir Bronius Nemickai

Mylimai žmonai ir mamytei

**A.A.
LIUCIJAI JANKŪNIENEI**

mirus, jos vyrą Kazimierą ir sūnų Kastytį giliai užjaučiame

Veronika Gudienė ir dukterys

Mylimai žmonai ir motinai

**A.A.
LIUCIJAI JANKŪNIENEI**

mirus, reiškiamo gilią užuojautą vyrui Kazimierui ir sūnui Kastyčiui

Ona ir Jonas Zubavičiai

DARBININKAS

Redakcija ..... (212) 827-1352
 Administr. .... (212) 827-1351
 Spaustuvė ..... (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė ..... (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

NEW YORKO VALSTIJOS LIETUVIAI RAGINAMI RAŠYTI SAVO ATSTOVAM

New Yorko valstijos seimelis šiuo metu svarsto byla, pavadinimą Act 7460. Šis įstatymas reikalauja, kad visose viešose mokyklose jaunimas būtų sistemingai supažindinamas su įvairiais persekiojimais bei genocidu; reikalauja, kad būtų bent viena pamoka apie žydų žudymą nacių laikais Europoje.

Jei New Yorko valstijos gyveną lietuviai pageidautų, kad ta proga būtų dėstoma apie pabaltiečių masinius trėmimus ir genocidą bolševikmetį, jie turėtų savo nuomonę pareikšti savo distrikto atstovams (Assemblyman ir State Senator).

Norintieji sužinoti, kas jiems atstovauja New Yorko seimelyje ir koks jų adresas, kviečiami kreiptis šiuo telefonu angliškai: League of Women Voters, 212 674-8484.

Tėv. Kornelijus Bučmys, OFM, Darbininko redaktorius, yra išvykęs vasaros atostogų. Jų metu aplankys keletą kraštų Toluosiuose Rytuose. Ta pačia proga jis nuoširdžiai dėkoja būriui draugų, kurie savo dosnėmis aukomis įgalino atlikti šią tolimą kelionę.

Gintė Damušytė iš Lietuvių Katalikų Informacijos Centro New Yorke šios vasaros metu atlieka tyrimo darbus Keston kolegijoje, Anglijoje. Atsiųsdama naujų žinių apie disidentus okupuotoj Lietuvoje, Gintė primena, kad jų gyvenamo Keston miestelio anglų riaušiniškai dar nepalietė, ir gyvenimas teka ramiai.

Kun. Domininkas Valenti šios vasaros atostogų metu vėl lankosi Apreiškimo parapijoje Brooklyne. Prieš keletą metų jis čia laikė savo primicijas.

Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, rugpiūčio antroje pusėje vyksta į Kennebunkportą, kur tuo metu bus ateitininkų sendraugių studijų ir poilsio savaitė. Ten jis dalyvaus literatūros vakare ir jį net praves.

Rašytojas Pranas Naujokaitis vyksta į ateitininkų sendraugių studijų ir poilsio savaitę Kennebunkporte ir ten dalyvaus literatūros vakare.

Dail. Kazimieras Žoromskis visam rugpiūčio mėnesiui išvyko į pranciškonų vasarvietę Kennebunkporte.

N.Y. vyrų choras Perkūnas jau yra pakviestas spalio 30 koncertuoti Hartforde, Conn. Dabar choras atostogauja. Repeicijos pradės tik rugsėjo mėnesį.

A. a. Ievai Redeckienei mirus, Antanina ir Vytautas Grajauskai, Konstancija ir Kazimieras Bakšiai iš Ridgefield, N.J., velionės dukrai Emutei Gražulienėi, žentui Antanui ir ankei Ritutei, reiškia gilią užuojautą ir vietoj gėlių prie karsto skiria 30 dol. auką Darbininkui. Darbininko administracija už auką nuoširdžiai dėkoja.

Atlanto rajono skautų stovykla

Atlanto rajono skautų stovykla vyksta nuo rugpiūčio 15 iki 23 toje pačioje vietoje, kur ir pernai, — Resolute Scout Reservation, Bolton, MA, tel. 617 779-2777. Stovykla pava dinta Aušros vardu.

Stovyklos štabas

Stovyklos viršininke bus s. Regina Petrutienė, pavaduotojas s. Steponas Zabulis, komendantas ps. Vytautas Raskevičius, sererijos virš. ps. Irena Veitienė, brolijos virš. s. Gintaras Čepas, akademikų virš. v. s. fil. Vaidievtis Mantautas, raštinės vedėja s. Meilė Mickienė, laikraštėlio

LKB Kronikos 47 numeris gautas Darbininko redakcijoje. Pradedamas spausdinti ateinančiam Darbininko numeryje.

Dr. Petras Vileišis, atvykęs posėdžiauti į Kultūros Židinį, Darbininko spaudos reikalams paaukojo 25 dol. Darbininko administracija už auką nuoširdžiai dėkoja.

Pranas Dulevičius serga. Liepos 26 jis buvo paguldytas Mother Cabrini ligoninėje Manhattan. Ten turės pasilikti ilgesnį laiką.

Juozas ir Katarina Bludžiai iš Skotijos liepos 19 atvyko į Hartfordą, Conn., kur gyvena jos sesuo ir jo svainis Bartaška. Lankėsi ir New Yorke, svečiavosi pas aktorių Vitalį Žukauską, kuris birželio mėnesį buvo Anglijoje ir lankėsi Skotijoje. Taip pat svečiai aplankė Kultūros Židinį ir Darbininko redakciją. Į Skotiją grįžta rugpiūčio 7.

Prieškongresinė Moksleivių Ateitininkų Sąjungos stovykla įvyks rugpiūčio 16-29 dienomis Neringoje. Į stovyklą atvyksta įvairūs asmenys pasidalinti mintimis su jaunimu. Jų tarpe Ateitininkų Federacijos vadas Juozas Laučka, Ateitininkų Federacijos dvasios vadas kun. Stasys Yla, Linas Kojelis, Lilė Kulbienė, Almis ir Danguolė Kuolai, Danutė Norvilaitė, kun. Kazimieras Pugevičius, dr. Kęstutis ir dr. Onilė Šeštakai. Stovyklos programą prižiūrės seselė Onutė Mikalaitė. Stovyklą globos Gita Merkevičiūtė-Kupčinskienė, Bostono Etnografinio ansamblio vadovė. Į stovyklą kviečiamas visas lietuviškas jaunimas.

Mirus a.a. Liucijai Jankūnienėi, jos kilniam atminimui pagerbti, Antano Rugio, Paterson, N.J., iniciatyva paaukojo Darbininkui: Klimai — 10 dol., Pralikai — 5 dol., J. Jackūnas — 5 dol., Ona Kregždienė — 10 dol., Petras Juška — 5 dol., antanas Rubonis — 5 dol. Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

redaktoriai — Rasa Čirienė ir ps. Juozas Beniūnas, išdininkas — s. Algis Glodas, dvasios vadas s. Tėv. Paulius Baltakis, OFM, laužų vadovas ps. Edvardas Meilus, gailėtingos seselės p. Irena Bilerienė ir p. Irena Jalinskienė, virtuvės vedėja s. Rasa Grigaitienė, ūkio vedėjas Eddie Leonard, krautuvėlė ir paštas — v.s. Laima Kiliulienė.

Tėvų dėmesliui

Paskutinis vadovų suvažiavimas nutarė, kad visi tėvai gauna stovyklos nuostatus, juos perskaito, pasirašo ir grąžina vadovui.

Tėvai, kurie planuoja stovyklos metu kur nors išvykti, pateikia adresą ir telefoną tos vietos, kur jie numato būti stovyklos metu.

The Assembly of the State of New York is considering Act 7460, which would require instruction in the public schools concerning persecution and genocide, including at least one classroom period about the Jewish Holocaust. To have the bill include instruction about Soviet genocide programs, such as affected Lithuania, Latvia, Estonia and the Ukraine, residents of New York State are urged to contact their state assemblyman and state senator immediately. You can find out the name, address and phone number of your state senator and your assembly representative by calling the League of Women Voters, 212 674-8484.

Mečys Razgaitis, solistas, liepos 12 New Yorko Centriname parke pirmą kartą sugiedojo rumuno autorias sukurtą Pavergtųjų tautų himną.

Su Jonu Adomėnu vykstant į Lietuvą rugsėjo 3 Lietuvoje bus galima praleisti 7 dienas ir 6 naktis. Dėl informacijų žiūr. Orbitair International Ltd. skelbimą Darbininke.

R. Spalio — Auksinio saulėlydžio gundymai, 10 dol.

J. Kreivėno — Mirties lageruose ir tremtyje, 12 dol.

V. Gidžiūno — Šv. Pranciškaus dvasios spinduliavimas, 5 dol.

K. Grigaitytės — Marių vėjui skambant, 4 dol.

V. Volerto — Greitkelis, 6 dol.

J. Vjzbaro — Alšėnų kuniškaištė, 8 dol.

M. Aukštaitės — Ant marių krašto, 10 dol.

A. Šapokos — Lietuvos istorija, 18 dol.

Šios bei kitos knygos ir plokštelės gaunamos Darbininke, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y., 11207. Persiuntimo išlaidom pridedama 1 dol.

WANTED: full time live in cook, long term or short term for seven residents at the Latvian Veterans Center "Rota" in the Catskill resort area near Hunter Mountain. Salary negotiable. Please contact Leopold Apells, weekdays between 5:00 and 10:00 PM. Tel. 212 325-6868. Call Collect.

Richmond Hill prie gero susiekimo išnuomojamas butas iš trijų gražiai įrengtų kambarių antrame aukšte. Pageidaujamas vienas dirbęs asmuo. Skambinti po 7 val. vak. 441-5846.

Richmond Hill prie gero susiekimo išnuomojami penki gerai įrengti kambariai antrame aukšte. Rugpiūčio mėn. pradžioj butas laisvas. Pageidaujama 2-3 suaugę žmonės. Teirautis telefonu 846-7483.

MONY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikatą, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.) Apsidraudami pas jį, sutaupysit 30%-50% premijos mokėjimą. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais: 201 654-3756.

Dalis publikos Dariaus-Girėno minėjime liepos 18 Lituanikos aikštėje. Brooklyne. Nuotr. Ed. Sulaičio

Ateinantį rudenį Kultūros Židinyje rengiama visa eilė parodų: spalio 3-4 Vandos Balukienės iš Chicagos, spalio 10-11 Elenos Kepalaitės, spalio 17-18 Vytaut Igno, lapkričio 14-15 Prano Lapės.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos klubų atstovių ir narių suvažiavimas įvyks spalio 24, šeštadienį, Kultūros Židiny, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Bus darbo posėdis, naujos valdybos rinkimai, o vakare koncertas.

N.Y. SKAUTAMS

Atlanto rajono skautų stovykla Aušra vyksta rugpiūčio 15-23. Autobusas išvyks rugpiūčio 15, šeštadienį, 7 v.r. iš Kultūros Židinio kiemo. Stovyklautojai, kurie keliaus autobusu, prašomi nesivėlinti, nes autobusus išvyks laiku. Autobuso kaina vienam asmeniui į abi puses — 12 dol., į vieną pusę — 7 dol.

Sveikatos žinių ir "medical release" formas reikia tuoj užpildyti ir paduoti prie autobuso. Kurie važiuoja savo priemonėmis, formas įteikia stovykloje s. A. Katinienėi. Be šių formų autobus leidžiama stovyklauti. Stovyklos mokesčio likutis bus renkamasis prie autobuso. Už autobusą reikia sumokėti ne čekiu, bet grynais.

Kas stovyklau nepilną laiką, prašom pranešti vienietų vadovams ar stovyklos vadovybei. Jiems bus nustatytas atitinkamas mokesstis pagal dienų skaičių.

Tėvai gali lankytis tik savaitgalį, pastovyklėse lankosi tik nustatytomis lankymo valandomis.

LANKĖSI RAŠYTOJA ALĖ RŪTA

Rašytoja Alė Rūta-Arbienė, kuri pastoviai gyvena Santa Monica, Calif., buvo atvykusi į ši Atlanto pakraštį. Svečiavosi pas dr. J. ir A. Kazickus, paskui keliavo į Liet. Fronto Bičiulių studijų ir poilsio savaitę Kennebunkporte, Bostone lankė ten gyvenantį savo sūnų, dar svečiavosi pas bičiulius New Havene, Conn.

Iš ten liepos 29 atvyko į Darbininko redakciją, apžiūrėjo A. Galdiko vardo galeriją, Kultūros Židinį, vienuolyno koplyčią.

Svečiavosi pas rašytoją Nelę Mazalaitę. Jos buvo apsikeitusios laiškais, skaičiusios viena kitos parašytas knygas, bet gyvenime niekada nebuvo susitikusios. Poeto Tėv. Leonardo Andriekaus iniciatyva buvo surengtas viešniai priėmimas, kuriame dalyvavo N. Mazalaitė ir Darbininko redakcijos nariai.

Viešnia papasakojo apie Los Angeles lietuvių kultūrinį gyvenimą ir Lietuvių Rašytojų Draugijos valdybos veiklą. Valdybai pirmininkauja Bernardas Brazdžionis, o Alė Rūta yra išdininkė ir sekretorė. Valdyba nori ateinančiais metais prisiminti 50 metų sukaktį, kaip mirė didysis lietuvių poetas Maironis. Ta proga numato šaukti lietuvių

Canarsie sekcijoj parduodamas 2 šeimų mūrinis namas už labai gerą kainą, įrengtas moderniai, su visais patogumais. Teirautis tel. 738-0866.

rašytojų suvažiavimą Cleve-lande.

Viešnia taip pat lankėsi ir Darbininko spaustuvėje, padėkojo visam personalui už gražų jos knygos išleidimą. Ta knyga buvo "Laiškai jaunystei".

Rašytoja Alė Rūta yra parašiusi visą eilę knygų, laimėjusi visą eilę premijų. Tos pačios dienos vakare ji išskrido į Los Angeles, Calif.

MASPETH, N.Y.

V. J. Atsimainymo parapijos metinė šventė bus rugpiūčio 9, sekmadienį. Mišios bus aukojamos 8:30, 10:00, 12:15, Švč. Sakramento pagarbinimo pamaldos bus 4-5 v. popiet anglų kalba. Visi kviečiami kuo daugiau dalyvauti pamaldose.

Kun. Prano Buļovo 25 metų darbo sukaktis Atsimainymo parapijoje bus paminėta rugsėjo 13, sekmadienį. Jis čia ilgus metus buvo klebono padėjėju, o dabar aštuntus metus klebonauja. Parapijos draugijų jungtinis komitetas rengia jam šį pagerbimą. Padėkos mišios bus 12:15, po jų parapijos salėje pagerbimo banketas su programa ir sveikinimais.

Lietuviško kryžiaus šventinimo iškilmės bus rugsėjo 27. Kryžių stato Lietuvos vyčių 110 kuopa su parapijos pagalba. Tą dieną suma bus 11 val. Dalyvaus ir Brooklyno vyskupas Francis Mugavero. Jis pašventins kryžių.

VIENOJ DVASIOJ SU BROLIAIS LIETUVOJ —

MALDININKŲ KELIONĖ UŽ KENČIANČIĄ LIETUVĄ

Shrine of the North American Martyrs, Auriesville NY
 Exit No. 27, New York State Thruway

SEKMADIENĮ — RUGPIŪČIO 30 d. 1981

Autobusai išvyks 8:30 val. ryto nuo Shalins Funeral Home, o 9 val. ryto iš Kultūros Židinio kiemo

Pietus galima pasiimti arba nusipirkti vietoje.

2 val. — KRYŽIAUS KELIAI

4 val. — KONCELEBRUOTAS MIŠIAS
 atnašaus J. E. Vysk. N. Elko

Giedos APREIŠKIMO PARAPIJOS CHORAS
 Kalbės kun. MICHAEL BOURDEAUX iš Anglijos

Kelionė ten ir atgal 15 dol. asmeniui

Dėl informacijų ir autobuso bilietų kreiptis:

Marytė Shalins
 84-02 Jamaica Avenue
 Woodhaven NY 11421
 Tel. 212 296-2244

arba

Tėv. Petras Baniūnas OFM
 341 Highland Blvd.
 Brooklyn NY 11207
 Tel. 212 827-1351

(Educational, Non-Profit Organization)
 NEW JERSEY EARTH SCIENCE
 ASSOCIATION

9TH ANNUAL GEM & MINERAL SHOW

SETON HALL UNIVERSITY
 SOUTH ORANGE, N.J.

AUGUST 15 & 16, 1981

SAT. 9 AM-6PM SUN. 10 AM-5 PM

ADULTS \$2.00 CHILDREN 50c

SR. CITIZENS \$1.00

DEALERS LECTURES

EXHIBITS DEMONSTRATIONS

DOOR PRIZES CAFETERIA

GARDEN STATE PKWAY — EXIT 144

TO SOUTH ORANGE AVE — WEST ABOUT 2 MI.

FREE PARKING